

Verslag

Gezamenlijke vergadering

Commissie Water en Infrastructuur (W&I)

Commissie Bestuur, Middelen en Waterketen (BMW)

Aanwezig

dhr. J. Aerts (50PLUS), dhr. J.N.J.J. Beemsterboer (BBB ■), mw. M. Beerepoot-Bakker (50PLUS), mw. J.H.H. de Boer (BBB) dhr. R. P.G. Bosma (dijkgraaf), dhr. T. Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) mw. T. M. Brouwer (Gezond Boeren Verstand), dhr. W.F.C. Cramer (VVD), dhr. L.H.M. Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land), mw. C.J. Dijck (BBB), dhr. F.J.A. Frowijn (CDA) , mw. S. Giardina-van Kampen (Water & Natuur), mw. B.J. Glashouwer (CDA), dhr. E. de Graaf (50PLUS), mw. K. Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land■), mw. D. Koelemij (PRO), mw. E.A. Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) (voorzitter deel II), dhr. B. Kramer (Gezond Boeren Verstand), dhr. F.T.S. van der Laan (PRO) (voorzitter deel I), dhr. A.M. Langeveld (VVD ■), dhr. A. Lap (Fractie Arie Lap), mw. M.A. Leijen (PvdA ■), dhr. J.D. Rooker (Ongebouwd) (deels), dhr. S.R.F. Ruiter (Ongebouwd ■), dhr. C.J.M. Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) (deels), mw. S. Schreuder (PRO), mw. M.E. Sluis (Waterplatform Groen, Water & Land) dhr. N.J.J. van Tunen (Boeren Burgers Waterbelang), mw. J. Visser (Partij voor de Dieren), dhr. F.A.S. Zoon (Partij voor de Dieren), mw. M. van der Zijde (PvdD), mw. Zuurbier-Oudhuis (BBB) (■) = hoogheemraad

Tevens aanwezig

dhr. K. Willemsen en M. Cortel (bestuursadviseurs)

Afwezig:

Kopie aan
CHI

Van

Doorkiesnummer

Datum vergadering

10 juni 2026

16:30 – 18:50 uur

19:30 – 22:45 uur

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Van der Laan (PRO) opent de gezamenlijke vergadering van de commissie BMW en W&I en heet alle aanwezigen, alsmede de kijkers naar de livestream van harte welkom.

De vaste notulist is afwezig. De vergadering wordt op basis van de geluidsopname uitgewerkt.

- Portefeuillehouder Leijen (PRO) meldt dat de gemeente Alkmaar op 18 en 19 mei weer kwik-schoonmaakactie heeft uitgevoerd. Op basis van de eerste metingen is het waterschap voorzichtig positief. Verwacht wordt dat na afronding van het schoonmaakproces het slib weer op de gebruikelijke wijze -zonder enorme extra kosten- kan worden verwerkt. Er wordt onderzocht of de verblijfstijd van het slib in de rwzi Alkmaar kan worden bekort. De verwerking van het slib verloopt trager dan gehoopt

Hoogheemraadschap
Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
Stationsplein 136,
1703 WC Heerhugowaard

T 072-582 8282
F 072-582 7010
info@hhnk.nl
www.hhnk.nl

Corsanummer: 26.0994148

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

maar ligt buiten de invloedssfeer van HHNK. Er is met HVC een veilige opslaglocatie voor de containers gevonden waar het slib wordt bewaard in afwachting van verdere speciale verwerking. Zodra het slib weer als te doen gebruikelijk kan worden afgezet, wordt bekeken wat de effecten kunnen zijn geweest van het slib in de diverse onderdelen van de rioolwaterzuivering en of speciale maatregelen ter bescherming van de medewerkers noodzakelijk blijven.

- De dijkgraaf meldt dat er twee digitale avonden zijn gehouden ten behoeve van belangstellenden voor de aanstaande bestuursverkiezingen. Op 23 juni gevolgd door een fysieke avond. De fracties wordt verzocht om daarvoor maximaal twee bestuursleden af te vaardigen om de mogelijke kandidaten te verwelkomen.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (Ongebouwd) meldt dat in het onlangs ontvangen rapport van 'Mobilisation for the Environment' over het Zwanenwater een overzicht is opgenomen van de door het waterschap gedurende de afgelopen vijf jaar daar vele aangetroffen stoffen. Ook HHNK vindt de bevindingen onwenselijk. Er is aangetoond dat Natura 2000-gebieden geen gesloten systeem zijn en kunnen worden beïnvloed door invloeden uit de omgeving. HHNK vindt het belangrijk dat toxiciteit wordt meegenomen in de toelating/beoordeling van stoffen. Een groot deel van de aangetroffen gewasbeschermingsmiddelen boven de rapportagegrens zijn (niet) meer toegestaan. Het waterschap meldt normoverschrijdingen altijd onverwijld bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit. Samen met andere partijen wordt hard gewerkt aan het behalen van de KRW-doelen. Overal in de leefomgeving bevinden zich chemische stoffen, dus ook in het oppervlaktewater. HHNK zet in op bronanpak, voorkomen van vervuiling en reductie van stoffen in het water. Ook andere partijen (bewoners, bedrijven, ministeries e.d.) moeten hun bijdrage leveren. Het rapport wordt door HHNK inmiddels geanalyseerd aan de hand van de HHNK-toelatingsprotocollen van de gevonden stoffen. De hiervoor benodigde deskundigen zijn evenwel ook al bezig met het tijdig aanleveren van diverse verplichte KRW-rapportages. Wat momenteel voorrang krijgt.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter concludeert dat de agenda ongewijzigd kan worden vastgesteld. Hij roept de commissieleden op zich in hun bijdragen te beperken tot bestuurlijke hoofdzaken, verwijzend naar de schriftelijke beantwoording van de technische vragen.

Vertegenwoordigende rol

3. Gelegenheid tot inspreken

De heer Bakker spreekt in over de strategische agenda- en evenementenkalender. Vijfhonderd jaar geleden werd als eerste de Alkmaarse Achtermeer ingepolderd. Een historisch keerpunt in de vaderlandse geschiedenis en een triomf voor de voorloper van het hoogheemraadschap.

Deze inpoldering lag ook ten grondslag aan het wereldwijd bekende watermanagement. De heer Bakker zou het zeer passend vinden als 'Mister Watermanagement', te weten koning Willem-Alexander voor de feestelijke herdenking zou worden uitgenodigd om dit samen met HHNK te vieren. Immers: Holland is mede op basis van deze inpoldering groot geworden. Als eerbetoon werd de naam Alkmaer tweehonderd jaar geleden op de Arc de Triomphe in Parijs aangebracht. Alkmaar was toen de hoofdstad van het departement Texel (tussen Vlieland en Leiden) waarin het waterschap HHNK valt. De geschiedenis van HHNK vindt de heer Bakker zwaar onderbelicht. Als voorbeeld noemt hij de Zaanse Schans (verdedigingswerk tegen de Spanjaarden) en de

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

forten/waterwerken rondom Den Helder. In het werkgebied van HHNK wordt al vijfhonderd jaar gewerkt aan en met groene energie.

Op een afstand van 500 meter van de Achtermeer bevindt zich de Renewable Energy Valley waar HHNK een groene slibdroger opent. Mogelijk wel door koning Willem-Alexander.

Hier is tevens de grootste energieleverancier ter wereld gevestigd.

De heer Bakker vindt vijfhonderd jaar polders en daarmee gepaard gaande industriële revolutie een uitgelezen kans om het waterschap als innovatief bedrijf én Nederland te promoten.

- Mevrouw Koelemij (PRO) wijst erop dat tijdens de recente editie van 'Kaeskoppenstad' het Alkmaar rond 1573 mede centraal stond. Zij meldt dat de gemeente Alkmaar probeert koning Willem-Alexander uit te nodigen voor Koningsdag in 2028.

De heer Bakker is hiervan op de hoogte maar 2028 is geen speciaal jaar en dat de kans op zijn komst door de burgemeester niet aannemelijk lijkt. Hij denkt dat de kans groter is bij de viering van vijfhonderd jaar watermanagement gezien zijn deskundigheid op dat terrein.

Waarbij behalve het waterschap ook grote bedrijven, musea en Energy Valley betrokken dienen te worden.

- Mevrouw Koelemij (PRO) vraagt of de heer Bakker bekend is met het stadstheatercollectief BLAUWDRUK en hun Privilege-trilogie over Alkmaar en zijn drie grote dijken en de overstromingen.

De heer Bakker kent dit niet.

- Mevrouw Koelemij (PRO) raadt iedereen aan dit te gaan zien.
- De heer Frowijn (CDA) dankt de heer Bakker voor zijn vurige pleidooi voor het watererfgoed van HHNK. Ook het CDA wil daarmee het waterschap beter op de kaart zetten en het waterbewustzijn vergroten. Heeft de heer Bakker nog behoefte aan ondersteuning van de zijde van het waterschap voor het realiseren van de ambitie?

De heer Bakker vindt ondersteuning vanuit het waterschap zeer welkom. HHNK kan zichzelf op die viering immers zelf ook promoten met vijfhonderd jaar inpoldering.

- De heer Aerts (50PLUS) dankt de heer Bakker voor zijn boeiende betoog. Maar welke ondersteuning vraagt hij exact van het waterschap om zijn voorstel te realiseren?

De heer Bakker vraagt actieve ondersteuning: HHNK zou vijfhonderd jaar polders kunnen promoten, ook richting gemeenten in Noord-Holland, de bedrijven en Energy Valley. Hij wil wereldwijd uitdragen hoe innovatief Alkmaar/Nederland is met vijfhonderd jaar groene polders.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt of de heer Bakker spreekt op persoonlijke titel.

De heer Bakker bevestigt dit. Hij is een fervent kanoër en gezien zijn belangstelling voor toerisme en geschiedenis ontdekte hij hoe onderbelicht het feit is in Alkmaar van de eerste polder, de Achtermeer. In Parijs ontdekte hij dat Alkmaar prominent op de Arc de Triomphe staat. Vijfhonderd jaar is een prima moment voor een grootste viering.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vraagt of de heer Bakker zijn ideeën ook al elders heeft gepresenteerd (gemeenteraad Alkmaar, bijvoorbeeld).

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

De heer Bakker bevestigt dit: maar de gemeenteraad van Alkmaar adviseerde het twee jaar vooraf nog eens aan te kaarten. Maar de heer Bakker zegt dat twee jaar ontoereikend is om een jubileum goed voor te bereiden (denk aan musea).

- Mevrouw De Boer (BBB) vraagt om welk jaar het precies gaat.

De heer Bakker antwoordt 1532.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) waardeert de bijdrage van de heer Bakker vanuit haar hoedanigheid als portefeuillehouder watererfgoed. Zij zal zijn eerder gestuurde mail herlezen en nagaan of HHNK vanuit die invalshoek een suggestie kan aanreiken of hem verder kan ondersteunen. Mogelijk vanuit educatie, maar de portefeuillehouder doet geen concrete toezegging gelet op de noodzaak om begrotingsregels na te leven.

De heer Bakker zegt dat hij bewust de grootste energieleverancier ter wereld heeft genoemd.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) vindt dit een prima idee omdat energieleveranciers immers 'altijd wat in polders willen'.

De heer Bakker dankt de portefeuillehouder voor haar ondersteuning.

Mevrouw Sylvia Fennis spreekt in over de waterproblemen in de mooie woonwijk met veel groen, het Plan van Gool in Buikslotermeer. Al jaren staat het water in de kruipruimtes van diverse woningen van de flats dermate hoog dat er meermaals nieuwe vloeren moesten worden aangebracht die vervolgens weer opborden. En met zwarte schimmel in de woningen. Is HHNK op de hoogte van deze waterproblematiek in Amsterdam Noord en met name in het Plan van Gool? Het is mevrouw Fennis bekend dat de eigenaren verantwoordelijk zijn voor het droog houden van de woning aan de binnenzijde, het hoogheemraadschap voor de grondwaterpeilen en de gemeente voor de inrichting van de openbare ruimte. Particuliere eigenaren noch corporaties hebben een oplossing. De uitvoerders staken het wegpompen van water na enige uren. Citaat: 'Ik ben ingehuurd om deze kelder leeg te pompen, niet de hele buurt'. In oktober 2025 heeft mevrouw Fennis ingesproken bij stadsdeel Noord en om een integraal waterplan verzocht voor de hele Buikslotermeerpolder. In de losse oplossingen voor een te ontwikkelen plot worden de effecten voor haar buurt niet meegenomen. De gemeente erkent de waterlast (van bovengrondse waterafvoer als door de grondwaterstand). Er is onderzoek toegezegd te kijken naar meekoppelkansen om bij het groot onderhoud aan de verharding in de openbare ruimte (2027) de waterproblemen mee te nemen. Maar nu blijkt het aan geld en mankracht te ontbreken. De komende jaren worden 20 grote woonflats gerealiseerd op het totaal versteende Buikslotermeerpolder. De inspreker vreest dat hierdoor de waterproblematiek in het Plan van Gool verergert. De ontwikkelaars zullen waarschijnlijk de grond ophogen alvorens te gaan bouwen omdat de bestaande gebouwen ook al grondwaterproblemen ervaren: de kelders staan vol water en zitten vol met ratten. Vraag: waar gaat het water heen? Naar de lagere delen, te weten het gebied waar inspreker woont? Waterproblemen -waarvoor diverse overheden en partijen verantwoordelijk dragen- zijn bijzonder ingewikkeld voor bewoners van een al wat ouder flatgebouw. Is HHNK bereid zijn expertise in te zetten bij het onderzoek van de gemeente Amsterdam naar de koppelkansen van groot onderhoud aan de openbare ruimte en de waterproblemen? Zodat er optimale oplossingen kunnen worden gevonden. Als de noodzakelijke ingrepen niet snel worden uitgevoerd zullen -met de verdere verhoging van het Buikslotermeerpolder voor sloop- en nieuwbouw, de toenemende clusterbuien, het verder inklinken van de grond- de problemen voor de bewoners van het Plan van Gool alleen maar toenemen.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

Meerdere partijen dienen samen hun verantwoordelijkheid nemen, waaronder het HHNK. Zij moeten samen zorgen voor een fatsoenlijke leefomgeving voor bewoners en daarvan is al jaren geen sprake meer.

- De heer Lap (Fractie Arie Lap) vraagt wat het verschil was tussen het maaiveld en het waterpeil in de sloten op het moment dat de woning werd betrokken.

Mevrouw Fennis weet dat er voorafgaande aan de bouw meerdere sloten waren. Ten behoeve van de bouw en aanleg van wegen zijn meerdere waterwegen gedempt. Naar haar beste weten 'loopt er ondergronds hoogstwaarschijnlijk nog wel wat'. Zij neemt aan dat het grondwaterpeil toentertijd goed was, maar de grond klinkt in heel Noord behoorlijk in. Op de dijk 1 cm per jaar. Het projectbureau liet haar weten: 'Ja, mevrouw Fennis: we kunnen die oude huizen niet optillen'. Iets dat zij begrijpt: 'Maar ik vraag een goede oplossing'. Ze veronderstelt dat de flink ingeklonken grond de waterproblemen veroorzaken. Na clusterbuien blijven er ook lange tijd plassen liggen. De vele bomen staan dan wel tot 10 dagen in het water ('met drijvende meeuwen'). Ze vreest nog meer problemen (weghalen van de bomen).

- De heer Lap (Fractie Arie Lap) neemt aan dat haar woning goed is gefundeerd en niet verzakt.

Mevrouw Fennis antwoordt dat de buurt op betonnen palen staat. Een enorm verschil met de woningen op de dijken e.d.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt of mevrouw Fennis deze problematiek ook schriftelijk heeft doorgegeven aan het hoogheemraadschap.

Mevrouw Fennis heeft dit nog niet gedaan. In oktober 2025 heeft zij bij stadsdeel Noord ingesproken. Na veel mails werd aangegeven dat men het zou meegenomen en werd verwezen naar koppelkansen. Na nog meer mails gaf het stadsdeel aan dit in 2028 te zullen meenemen bij de herinrichting van de openbare ruimte, maar dat daarvoor geen geld en mankracht was. Op advies van een commissielid van het stadsdeel heeft zij nu actie ondernomen richting HHNK. Zij begrijpt dat nu wordt geadviseerd het ook schriftelijk te melden.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat de casus dan in elk geval bekend was bij HHNK en zou het zijn interesse hebben gewekt na de opvolging door het waterschap. Dit was hem tot dusverre dus onbekend.

Mevrouw Fennis zegt dat haar niet bekend was hoe een waterschap werkt en hoe het te benaderen.

De voorzitter heet haar welkom in 'de wondere wereld van het waterschap'.

- De heer Oudega (PRO) verzoekt het dagelijks bestuur te regelen dat iemand contact opneemt over deze casus.
- De heer Frowijn (CDA) sluit zich aan bij deze oproep.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat het waterschap zich vanuit de ruimtelijke adaptatie bezighoudt met dergelijke vraagstukken. Bij nieuwbouw wordt toegezien op een klimaatbestendigheid. De gemeente Amsterdam heeft momenteel veel aandacht voor met name Noord gezien de grote problemen. Naar aanleiding van de schriftelijke melding van mevrouw Fennis zal HHNK nagaan wat te doen, maar de inrichting van de openbare ruimte is een

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

gemeentelijke taak. Dus Amsterdam zal daarin moeten gaan bewegen, als mevrouw Fennis dat wenst.

Mevrouw Fennis zegt dat er per plot (met stippellijn) wordt gekeken naar klimaatadaptatie. Het Plan van Gool ligt tegen het stippellijntje aan (aan de andere kant ervan) en wordt haar gemeld, dat die locatie niet onder het project valt. Dus de vraag: bij wie kan zij aandringen op een integrale aanpak?

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) weet dat voor wat betreft ruimtelijke adaptatiemaatregelen in Noord wordt samengewerkt met het stadsdeel. Zij zegt toe op basis van de brief na te gaan waar mevrouw Fennis zich het beste kan melden met haar problemen.

De voorzitter dankt daarop beide sprekers.

Kaderstellende rol

4. 'De Grote Verbouwing' van de waterketen (26.0001946)

Voorgesteld besluit:

- 1. Akkoord te gaan met de start van 'De Grote Verbouwing' van de waterketen en deze richting te geven volgens de vastgestelde visie en de uitgewerkte leidende principes.*
- 2. Akkoord te gaan met het principe om bestaande en toekomstige projecten te bundelen in één uitvoeringskrediet, dit is geen aanvraag voor een uitvoeringskrediet.*

De voorzitter zegt dat alle waterschappen aan de vooravond staan van grote aanpassingen in de zuivering van afvalwater. Het voorliggende voorstel is de eerste stap. Op 3 juni zijn technische vragen beantwoord (zie iBabs). Dat geldt ook voor recent ingediende technische vragen.

- Portefeuillehouder Leijen (PRO) heeft mede naar aanleiding van het inloopsprekkuur behoefte aan een inleiding. Er wordt een moedig besluit gevraagd van de commissies. Niet vanwege risico's, maar omdat het algemeen bestuur ruimte geeft om 'De Grote Verbouwing' te starten met een adaptieve aanpak die gericht is op het uitsluiten van risico's, om te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en maximaal wendbaar te zijn. De opgave is bekend: HHNK kent de nodige verouderde rwzi's, de toename van de hoeveelheid afvalwater door toename van aantallen bedrijven en inwoners, aanscherping van normen ten behoeve van schoner water en verduurzaming van de zuiveringsprocessen. Dit alles in een markt die onder druk staat. Bouwend Nederland bleek na overleg met de Unie van Waterschappen bereid te bewegen, mits een continue en voorspelbare bouwstroom wordt geborgd. Dat kan als de kredieten worden gebundeld en de organisatie ruimte wordt geboden om snel te schakelen. Het algemeen bestuur behoudt grip omdat er helder meermaals per jaar via de P&C-cyclus wordt gerapporteerd. Er wordt dan terug- én vooruit gekeken: MJP's kunnen worden geactualiseerd/bijgesteld bij belangrijke ontwikkelingen en of koerswijzigingen.
- De heer Hoekstra (Water & Natuur) stelt, dat er na een lange voorbereiding inderdaad een moedig besluit wordt gevraagd voor een fundamentele andere richting. De opgave is goed onderbouwd en het algemeen bestuur is ook steeds goed meegenomen. De doelstellingen zijn complex en bevat veel onduidelijkheden: en deze risico's vragen extra alertheid van het algemeen bestuur om grip te houden en desgewenst te kunnen bijsturen. Maar W&N vindt dat het voorstel transparant benoemen van risico's ontbeert. Voor de fractie staat niet de inhoud centraal (de noodzaak is evident) maar de

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

combinatie van één groot uitvoeringskrediet, een investering van tussen de € 1 tot € 1 ½ miljard en een programma met veel onzekere onderdelen.

Voor W&N staan de taak en de rol van het algemeen bestuur centraal in de volgende vragen. In het voorstel kunnen grote keuzes verschuiven van bestuur naar de uitvoeringsorganisatie. Vragen: 1. Welke besluiten worden expliciet aan het CHI voorgelegd, welke niet (meer)? 2. De bandbreedte van de investeringen zijn groot en derhalve ook de financiële gevolgen voor de belastingbetaler onzeker. Welke financiële kaders gelden als de prognose deze bandbreedte overstijgt? 3. Het is denkbaar dat investeringen door wijzigende wetgeving anders hadden moeten zijn. Welke investeringen zijn 'no regret' en welke afhankelijk van toekomstige wetgeving? 4. Wat gebeurt als de benodigde personele capaciteit niet kan worden gevonden? 5. Prioriteiten kunnen vervagen door de complexiteit en veelheid van doelstellingen. Wat zijn de vijf belangrijkste indicatoren waarop het algemeen bestuur jaarlijks wil sturen? 6. Koploper willen zijn binnen de waterschappen geeft zowel kansen als risico's. Welk deel van het programma mag experimenteel zijn, welk moet bewezen technieken bevatten? 7. Hoe wordt voorkomen dat participatie niet leidt tot vertraging van wettelijke deadlines? W&N stelt dat dit complexe, omvangrijke en langdurige voorstel een goede balans vereist tussen bestuurlijke grip en doelmatig werken. Vandaar het verzoek een goede risicoparagraaf op te nemen.

- Mevrouw Koelemij (PRO) stelt dat 'De Grote Verbouwing' daadwerkelijk noodzakelijk is, afgaande op onder andere de diverse themasessies. Ook werd duidelijk dat alles met elkaar samenhangt. Gezien de ervaring dat bij verbouwingen vaak onvoorziene zaken opduiken, vindt PRO het verstandig om flexibel inspelen op kansen en het flexibel reageren op belemmeringen mogelijk te maken.
De fractie signaleert een kwetsbaar punt waar het de rapportage richting algemeen bestuur betreft maar de portefeuillehouder heeft toegezegd dat dit zal worden geborgd. Ook wordt door de portefeuillehouder al op ingespeeld met de vraag over de bandbreedte, de financiële kaders en de keuzes als deze worden overschreden. Hierover zal de discussie zich mogelijk toespitsen. Verwijzend naar meerdere onzekere factoren, vindt PRO één groot krediet voor het hele plan zeer verstandig.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) staat achter de visie en de doelstellingen van 'De Grote Verbouwing'. De bundeling van de toekomstige projecten in één uitvoeringskrediet heeft voordelen voor de uitvoeringsorganisatie. Maar er zijn wel vragen over de concrete verantwoording en de controle van de besteding van de middelen. GW&L acht het denkbaar dat de verantwoording over de deelprojecten verwatert en de mogelijkheden voor het algemeen bestuur op controle en bijsturing afnemen. Dat is op voorhand onwenselijk gezien de omvang van dit project. Vragen: 1. De risico's van de aanpak voor de controlerende taak van het algemeen bestuur zijn niet inzichtelijk gemaakt. Idem dito voor wat betreft de kwaliteit van de uitvoering. 2. Kan de portefeuillehouder waarborgen bieden voor de bewaking van de deelprojecten met daarbij de duidelijkheid dat wordt voorkomen dat overschrijdingen pas (te) laat zichtbaar worden? 3. Hoe kan het algemeen bestuur controleren of de gestelde doelen zijn behaald? Voorbeeld: het in september 2025 toegekende krediet van € 30,4 miljoen voor de vervanging van beluchtingssystemen. In de concernrapportage wordt vertraging door diverse oorzaken vermeld. Maar er wordt niet vermeld of de doelstellingen, of de terugverdientijden moeten worden aangepast of dat verdere uitloop denkbaar is (wat het project duurder zal maken).
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vindt het in principe een zeer goed voorstel. Waarover ook al eerder de nodige (financiële) vragen zijn gesteld. Het dagelijks bestuur wil zaken niet afwentelen en wil vanaf de start samenwerking zoeken.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

De fractie vindt het essentieel dat nadrukkelijk wordt gekeken naar de bronaanpak: als daaraan wordt voldoen, zullen zes vervolgstappen overbodig zijn. Hetgeen geld bespaart. Dit uitgangspunt wordt bij de leidraad van principes (2-3) genoemd maar wat de fractie betreft wordt het volstrekt onvoldoende benadrukt. 'De Grote Verbouwing' kan worden beschouwd als een mooie stip op de horizon om aan te werken en Boeren Burgers Waterbelang vindt vertrouwen in het algemeen bestuur, dagelijks bestuur en 'going concern' dan ook gerechtvaardigd. De tijd zal uitwijzen waar exact de besluiten komen te liggen en de terugkoppelingen. Lezing van bedragen van € 1 tot € 1 ½ miljard deed de fractie aanvankelijk (en nadien) schrikken, maar omdat deze (ook) betrekking hebben op de verdere toekomst, worden deze als schot voor de boeg gezien. Het gaat - aldus de heer Van Schoorl- straks vooral om het hier en nu.

- De heer Lap (Fractie Arie Lap) erkent de noodzaak van de verbeteringen van de waterzuiveringen. Maar het voorliggende besluit heeft verstrekkende gevolgen. Welke richting men opgaat ziet hij als een stip op de horizon. Hij vindt dat HHNK er nog onvoldoende klaar voor is. Er is een goed onderzoek nodig om de richting goed te bepalen, voor een duidelijke visie. Hij heeft de nodige twijfels en net als Boeren Burgers Waterbelang kan een bronaanpak zorgen voor de eerste winst.
- Mevrouw Van der Zijde (Partij voor de Dieren) kan zich aansluiten bij veel van hetgeen door andere fracties is ingebracht. Ook haar fractie vindt bronaanpak zeer belangrijk: het bestaande systeem is begrensd en een bronaanpak is niet alleen goed voor de portemonnee van de burgers, maar ook voor flora en fauna, de biodiversiteit en het behalen van de KRW-doelstellingen. De PvdD zet vraagtekens bij het bundelen van alle investeringen in één groot uitvoeringskrediet. Het kan een zo effectief mogelijk aanpak mogelijk maken en tegenvallers zouden erdoor kunnen worden opgevangen. Maar dat kan wensdenken zijn: het kan niet worden gegarandeerd. Bovendien verliest het CHI hiermee grip op het hele project, op de investeringen, het verloop van de projecten (lopen ze al dan niet op planning) en daarmee op de vraag of er al dan niet moet worden bijgestuurd. De Partij voor de Dieren pleit niet voor honderd kleine deelprojecten maar wil weten: waarom moet het één project zijn en niet vijf grotere waarbinnen het CHI de regie beter kan behouden.
- De heer Cramer (VVD) complimenteert portefeuillehouder Leijen met haar moed waarvan de VVD vindt dat alle fracties die zouden moeten tonen. Hij verwijst naar de spreker, de heer Bakker. Als de toenmalige Alkmaarders een gebrek aan moed hadden gehad was in 1532 niet besloten de Achtermeer in te polderen. Ook toen was het overigens voornamelijk een investeringsvraag. Alkmaer staat niet op de Arc de Triomphe vanwege 1532 maar vanwege 1799 toen de Franse troepen in Callantsoog en noordelijke gelanden de Russische en Britse troepen versloegen. In essentie is de VVD het eens met voorgaande sprekers: de drie op zich niet elkaar versterkende maatregelrijnen hoeven niet per se te worden gebundeld. Het gaat om: 1. maatregelen op RSA en KRW; 2. Maatregelen die nodig zijn vanwege ruimtelijke ordening en 3. Maatregelen K35 (die de VVD vanuit de economische component kritisch beziet gezien de bovenwettelijke maatregelen). Deze drie zijn niet zonder meer onderling uitwisselbaar. Hij is het dan ook eens met Waterplatform Groen, Water & Land -get op democratische controle- als het project minimala in drieën zou kunnen worden opgedeeld: 1. RSA-KRW; 2. Maatregelen ruimtelijke ordening; 3. Maatregelen K35. Dit om te voorkomen dat overschrijdingen op het ene onderdeel ten koste gaan van een ander. De VVD pleit dan ook voor een tussenvariant met drie blokken elk ter grootte van circa € 40 miljoen. Deze zijn democratisch beter te volgen en indien overheveling nodig zijn, kan de portefeuillehouder aankloppen bij het CHI.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Rooker (Ongebouwd) memoreert dat de portefeuillehouder het algemeen bestuur al geruime tijd op deze investeringen heeft voorbereid. Hij kan ermee instemmen als de volgende vragen schriftelijk worden beantwoord. 1. Voor 2027 wordt al een fors bedrag genoemd. Zijn hiervoor al de nodige voorbereidingen getroffen en zijn daarvoor aannemers beschikbaar? 2. Tabel pagina 5: voor de Maatregelen RSA en KRW wordt totaal € 41,2 miljoen aan investeringen genoemd. Toegekend: € 1,3 miljoen. Aanvullend: € 54 miljoen. Totaal: € 55,3 miljoen. Is hier sprake van een fout? 3. Pagina 9 bevat een overzicht van het plan van aanpak per rwzi. Op alle rwzi's wordt geïnvesteerd in K35 en de vierde trap. Logisch, met name de vierde trap. K35: is op zich een goed doel maar de financiën vragen wel aandacht. 4. Buiten de twee zuiveringen die al worden/zijn vernieuwd (Wieringen en Oosthuizen) zijn vier zuiveringen op vernieuwing en groei aangemerkt. Kunnen de overige dan nog wel 20 jaar mee? 5. Bij de te vernieuwen zuiveringen wordt alvast geïnvesteerd in de beluchting met kennelijk een tussenliggende periode. Klopt dat? 6. Hoeveel verbetert het zuiveringsrendement met al deze investeringen? De vierde trap is evident. Maar gemiddeld ligt het zuiveringsrendement van 85% wat betekent dat er nog behoorlijk wat wordt geloosd op het oppervlaktewater. 7. Voorts sluit Ongebouwd zich aan bij de woorden over de besteding en controle van de middelen.
- Mevrouw De Boer (BBB) vindt het bijzonder dat dit algemeen bestuur dit grote bouwproject als onderdeel van het watersysteem mag meemaken hoewel het pas geschiedenis zal zijn nadat 'De Grote Verbouwing' is afgerond. De fractie vond het positief dat tijdens een themasessie en een inloopspreekuur vragen konden worden gesteld. Aanvullende vragen.
Het waterschap heeft niet de bevoegdheid om de aanleg van nieuwbouw of industrie te vertragen terwijl er in het gebied wordt gezocht naar ruimte wordt gezocht voor uitbreiding van een rwzi. Hoe is de relatie tussen HHNK met de diverse gemeenten? En lijken zij zich bewust te zijn van de noodzaak voor deze uitbreiding van ruimte?
Er wordt gemeld dat de snelheid van de technische ontwikkelingen een belangrijke factor qua onzekerheid vormt. Er werd eerder geantwoord dat er wel degelijk zicht is op ontwikkeling van bepaalde technieken zodat toekomstige normen en doelstellingen kunnen worden behaald. Maar technische ontwikkeling is een breed begrip. De BBB is vóór innovatie en begrijpt dat geld kan worden besteed aan iets dat naderhand niet volgens plan gaat werken. De fractie wil dat zowel de (snelheid) van de ontwikkeling als de ruimte tot het halen van de normen en doelstellingen in de toekomst worden bewaakt zodat tijdig kan worden ingegrepen als de techniek niet blijkt te werken en normen en doelen niet haalbaar lijken te zijn. De BBB begrijpt dat de nodige onzekerheden zijn verbonden aan het superkritisch watervergassen (SKV) als disruptieve technologie. Het is logisch dat zonder uitproberen nooit iets nieuws wordt bereikt, maar gezien de vele onzekerheden de vraag of het handig is de technologie al op de agenda te zetten. Of gaat HHNK voor de Amerikaanse aanpak: 'Go hard and break stuff'?
- Mevrouw Glashouwer (CDA) dankt de portefeuillehouder en de organisatie voor deze stap voorwaarts ('hoe dan ook'). In vervolg op gestelde technische vragen: hoe kan er worden geprioriteerd? Er werd gewezen op de stand van de wetgeving, de assets en de marktsituatie. Begrijpelijk dat daarop moet worden gelet. Maar het CDA bepleit ten behoeve van meer grip het maken van een afwegingkader voor de prioritering. Nodig voor het achteraf verantwoording kunnen afleggen over de gemaakte keuzes en het moment daarvan. Op enig moment zal toch moeten worden gereflecteerd.
Het zou te verwachten zijn dat het energieverbruik zou dalen, nog los van de kosten. Maar de geopolitieke situatie maakt dit onvoorspelbaar. Het zou goed zijn als aandacht

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

wordt besteed aan duurzaamheidsrapportages waarbij wordt gewezen op het raamwerk Environmental, Social & Governance. Inhoudende dat HHNK die kant wel op moet kunnen gaan maar nu is niet duidelijk hoe dit gaat gebeuren voor wat betreft het energieverbruik en hoe dit het beste op voorhand kan worden berekend en geraamd. HHNK is toe aan de vierde trap: deze wordt een RSA-verplichting. Er wordt aangegeven dat het een afnemende meeropbrengst is (80-20-regel): de grootste inspanning en kosten voor de laatste restjes zijn het zwaarst. Biedt het grote project niet de kans om meer te kijken naar de stakeholders, de voorkant, meer te lobbyen op kosten die bij fabrikanten kunnen worden neergelegd om lozingen op het water te voorkomen. Er wordt gesproken over een systeemsprong die meerdere jaren zal vergen. Maar een sprong veronderstelt snelheid. Kan deze sprong worden benut om de stap naar voren te zetten met de stakeholders? En kunnen de kosten niet op de juiste plek worden neergelegd dan wel: kan achteraf de discussie niet worden gevoerd -verwijzend naar het feit dat alle door HHNK te maken kosten aan de inwoners moeten worden doorberekend – welk deel door de stakeholders zou moeten worden gedragen? Bundelen van investeringen: er staat dat het een principebesluit betreft. Maar in het MJP zijn al de nodige bedragen vermeld waarover vandaag wordt gediscussieerd, in voorbereiding op besluitvorming. Het CDA is tegen het bundelen van alles in één uitvoeringskrediet en steunt de suggestie om te gaan opdelen, bijvoorbeeld in brokken of uitvoeringsfases ten behoeve van een betere beheersbaarheid door het algemeen bestuur.

- De heer Aerts (50PLUS) steunt 'De Grote Verbouwing' omdat die hard nodig is. Het algemeen bestuur heeft een controlerende taak. Bij een dergelijk groot project is de vraag, of die bestuurlijke controle daadwerkelijk goed kan worden uitgeoefend. Hoe wordt dit geborgd? De VVD en het CDA bepleitten het opdelen: 50PLUS vindt dit een goede suggestie waarmee het algemeen bestuur de controlerende taak ook beter kan bevatten.

De voorzitter acht het verstandig om de kaders voor de controle nu reeds vast te stellen.

- Portefeuillehouder Leijen (PRO) ziet de vraag hoe het algemeen bestuur grip behoudt als rode draad en verwijst naar de gedane suggesties daarvoor. De VVD stelt dat de drie in het voorstel vermelde brokken niet onderling uitwisselbaar zijn maar de portefeuillehouder is een andere mening toegedaan. Door deze drie (Richtlijn Stedelijk Afvalwater/KRW-normen, de opgave ruimtelijke ontwikkeling en de K35) te bundelen kan HHNK juist de kansen benutten waar zich de verschillende benodigde ingrepen op zuiveringen voordoen en die dus combineren. Door ze uit elkaar te trekken, wordt een rem op de voortgang gezet doordat ze apart moeten worden aangepakt. De portefeuillehouder vindt het belangrijk te gaan ervaren hoe in de rapportage de verschillende onderdelen zichtbaar worden ('de drie brokken'): dus wat de voortgang is en wat de eventuele bijstellingen dienen te zijn. Enerzijds wil de portefeuillehouder de organisatie ruimte geven door de voortgang optimaal te garanderen en flexibel handelen mogelijk te maken. Dat laat zich niet één op één verenigen met 100% grip. Maar hoeveel controle is nodig, als de hoofdlijnen gezamenlijk zijn uitgezet en er voldoende mogelijkheden zijn om te bepalen of het project op koers ligt. De portefeuillehouder belooft dat de rapportages zo transparant zullen worden opgesteld dat deze de algemeen bestuursleden het door hen gewenste inzicht verschaffen zodat zij vertrouwen behouden in 'De Grote Verbouwing'. Vanwege de onzekerheden is het ook nu nog niet mogelijk om exact af te bakenen wat voor de K35, de ruimtelijke ontwikkelingen en de vierde trap nodig is. Er is immers ook nog geen akkoord over de herziening van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater. Als het algemeen bestuur deze veranderingen elke keer zou moeten bespreken en daarover besluiten zou

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

moeten nemen per onderdeel, zal dan onvermijdelijk afbreuk doen aan de wendbaarheid. De portefeuillehouder vindt dat HHNK gebaat is bij het kunnen maken van voortgang, het hebben van vertrouwen in het proces en grip daarop. De weg naar de stip op de horizon is evenwel niet in beton gegoten. Verdere concretisering op dit moment is niet mogelijk. In het uitvoeringskrediet dat bij het MJP aan de orde komt, worden de diverse benodigde bedragen al vermeld.

De portefeuillehouder is geen voorstander van het opknippen. Op basis van de toegezegde transparante rapportages over de stand van zaken kan het algemeen bestuur periodiek terugblikken of deze afdoende zijn.

Een van de doelstellingen is om het water schoner te maken. HHNK heeft al een afwegingskader, zie ook de schriftelijke beantwoording en het algemeen bestuur zal dan ook niet steeds een afwegingskader worden voorgelegd.

- Mevrouw Glashouwer (CDA) stelt dat dit wat haar betreft ook niet nodig is. Dat wordt opgesteld en vervolgens wordt dit instrument gebruikt.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) weet dat er binnen HHNK met een afwegingskader wordt gewerkt. Zij zal dit nader (schriftelijk) toelichten.
De bronaanpak maakt onderdeel uit van 'De Grote Verbouwing'. Voorbeeld: de indirecte lozingen. Los van 'De Grote Verbouwing' werkt waterschap samen met gemeenten in de waterketen en wordt de bronaanpak besproken. Wat mogelijk is, wordt dus nadrukkelijk aangepakt.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) wil dat ook de bedrijven worden benaderd evenals al diegenen die elke keer het toilet doorspoelen. Het belang van de bronaanpak moet nadrukkelijker worden uitgedragen en naast gemeenten moeten ook chemiereuzen erop worden aangesproken.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt dat bedrijven onder de indirecte lozingen vallen. Samen met de Omgevingsdienst worden die door het waterschap wel degelijk benaderd. De lobby op het mee laten betalen vanwege vervuiling is onderdeel van de RSA (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid). Vraag hoe deze in de Nederlandse wet beland is nog onduidelijk vanwege de tegengestelde lobby die loopt. Dus hopelijk kan te zijner tijd een deel van de inspanningen die het waterschap pleegt worden afgewenteld op de producenten.
In het verleden werd vaker door het algemeen bestuur aangegeven bij diverse andere voorstellen dat men het overzicht miste omdat de portefeuillehouder steeds maar weer met voorstellen kwam (wat kon lijken op 'een soort salamitactiek'). Deze aanpak is een reactie op die eerdere kanttekeningen: de portefeuillehouder wil het algemeen bestuur juist niet steeds overvallen met een voorstel. Zij wil dat het algemeen bestuur het overzicht behoudt. En dit voorstel beoogt dat ook. Net als het financiële voorstel dat onder het MJP hangt, het inzicht in wat de plannen zijn, de hoofdbrokken, en de diverse projecten enz. voor zover daarover nu informatie beschikbaar is. Het MJP van 2027 wordt op basis van alle dan actuele gegevens bijgesteld.
Het zal lastig zijn om vast te houden aan een afwegingskader dat is opgesteld in een veranderende wereld.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat hij samen met portefeuillehouder Leijen het financiële kader van 'De Grote Verbouwing' heeft opgezet dat vervolgens in het MJP is verwerkt. In reactie op de vrees van fracties de grip te verliezen, wijst hij op de vele grote projecten met grote bedragen waar het woord grip niet aan bod kwam omdat men op basis van de rapportages de voortgang kan volgen, vertrouwen heeft in de manier waarop de organisatie ermee omgaat. Voorbeeld: het HWBP, de succesvolle

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

Wateropgave 2.0. De organisatie werd ruimte geboden om op basis van grote kredieten flexibel en creatief te handelen zodat subsidies konden worden meegenomen, enz. Deze aanpak vergroot de kans op succes.

Voor wat betreft de 'brokken': in de T1 kan men onder de prestaties middelen exact nagaan hoe de zaken ervoor staan, e.d. Bovendien is de portefeuillehouder verplicht om grote afwijkingen te melden aan het algemeen bestuur en portefeuillehouder Leijen doet dit ook steeds en zij geeft ook tijdig de kosten aan. Grip en vertrouwen hangen sterk samen: de accountant beoordeelde HHNK met een acht en over het laatste jaar vond zag deze geen enkele noodzaak voor ook maar een enkele aanbeveling. Het dagelijks bestuur heeft nadrukkelijk alle vertrouwen dat de organisatie in staat is het algemeen bestuur op een adequate en degelijke wijze te informeren. Bovendien kan het algemeen bestuur altijd vragen stellen. En het zou een politieke doodzonde zijn om -bij het niet halen van een prognose (wat gegarandeerd gaat voorkomen) - dit niet op voorhand te melden aan het algemeen bestuur.

De portefeuillehouder zegt toe nog even te zullen kijken naar de omschrijvingen van de prestaties in het volgende MJP. Er wordt gesproken over 'brokken' maar die term is niet correct omdat er wel degelijk sprake is van onderlinge verbinding.

- Mevrouw De Boer (BBB) herhaalt haar vragen over de contacten met de gemeentes en de nog in ontwikkeling zijnde vernuftige technische ontwikkelingen.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt dat het HHNK zeer nauw samenwerkt met gemeenten. Het waterschap heeft veel voordeel als het afvalwater wordt gescheiden wat zelfs een oplossing kan zijn in het geval van capaciteitsgebrek. Er loopt ook overleg met Zaanstad, AGV en de gemeente Amsterdam over het RAAS-project (deels ook een capaciteitsvraagstuk). De rolverdeling met gemeenten is duidelijk. Samenwerking leidt tot de beste oplossingen.
Technieken: in Wervershoof wordt gewerkt met ozon, drie inbrenge technieken. De rapportage is onlangs toegestuurd. Andere waterschappen gebruiken weer andere technieken. HHNK gaat geen grootschalige technieken toepassen mits die bewezen zijn. Maar door voortschrijdend inzicht of andere omstandigheden kunnen wijzigingen worden doorgevoerd in ontwerpen. Het waterschap gaat uiteraard geen gebrekkige vierde trappen bouwen.
- De heer Hoekstra (Water & Natuur) vraagt wanneer HHNK een bestaande en wanneer een nieuwe techniek inzet.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zal deze technische vraag schriftelijk beantwoorden.

De voorzitter roept de commissieleden op zich te beperken tot bestuurlijke vragen over de twee beslispunten. Het agendapunt wordt behandeld vooruitlopend op het MJP.

Tweede termijn

- De heer Aerts (50PLUS) houdt behoefte aan het tijdens het proces slaan van twee paaltjes om de stand van zaken en de uitgaven inzichtelijk te maken.
- Mevrouw Glashouwer (CDA) zegt dat een afwegingskader bedoeld is om gaandeweg van te leren (waarom deze keuze, mogelijk moet die worden aangepast e.d.). Het is dus geen statisch instrument. Het CDA begrijpt dat zich tijdens de uitvoering de nodige niet voorspelbare ontwikkelingen zullen voordoen, maar is wel op zoek naar een instrument dat wendbaarheid mogelijk maakt en grip. Vandaar dat het CDA pleit voor opknippen in

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

fases, als 'brokken' niet kunnen. Zodoende is HHNK gezamenlijk en route naar iets moois en weet men ongeveer hoe de wedstrijd wordt gelopen.

- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) verwijst naar het veelvuldig gebruik van het (mooie) woord 'vertrouwen' maar omdat er volgens de fractie wel degelijk het nodige leeft, acht hij de oproep dat 'er vertrouwen moet zijn' niet zinvol. De fractie dankt portefeuillehouder Leijen voor de poging om een volledig beeld te schetsen van de te lopen route. Het voorstel bevat de nodige risico's, reden waarom het algemeen bestuur ook om meer duidelijkheid vraagt. In het algemeen gaan risicoparagrafen over wel/niet instemmen met een voorstel. Het zijn geen al te duidelijke risicoparagrafen, er is bruto-netto inschatting e.d. : weliswaar worden veel woorden gebruikt, maar die kwalificeert GBV als nietszeggend. Voorwaarde voor steun: GBV vraagt meer inzicht nodig in de besluitvorming aan de voorkant. Hiervoor zijn voorstellen gedaan (opknippen, fasering). De fractie heeft behoefte aan inzicht in mogelijke alternatieven, bijvoorbeeld via een risicomatrix. De organisatie beschikt over voldoende kennis om die te leveren. Meer inzicht is wenselijk gezien de enorme investeringen, vooruitlopend op het MJP. De heer Kramer is bereid dit aansluitend op de vergadering desgewenst verder toe te lichten. Mogelijk kan hiermee de impasse worden doorbroken.
- Mevrouw De Boer (BBB) vindt de gedane toezeggingen over een concernrapportage (of andere vorm) zodat het algemeen bestuur op korte termijn alsnog met terugwerkende kracht kan bijsturen (het gaat nu om veel tijdvlakken tegelijkertijd) afdoende.
- De heer Rooker (Ongebouwd) verwacht dat de nog niet beantwoorde technische vragen alsnog schriftelijk worden beantwoord.
- De heer Cramer (VVD) vindt dat controle goed is, maar vertrouwen beter. De VVD heeft alle vertrouwen in het zittende college. Vanuit democratisch toezicht dient er wat de heer Cramer betreft, wel iets te worden georganiseerd. De voorzitter wees er terecht op, dat nu twee vragen voorliggen. De VVD schaart zich volmondig achter het uitgangspunt van 'De Grote Verbouwing'. Maar de VVD is geen voorstander van voorstel 2: het bundelen. Op welke wijze het 'ont-bundelen' vorm dient te krijgen ligt nog open. Overigens pleit de VVD beslist niet voor een 'ont-bundeling' op projectniveau: de fractie vraagt nadrukkelijk niet om details van individuele verbouwing van een rwzi, bijvoorbeeld om op basis daarvan een oordeel te vellen. Maar de VVD blijft van mening dat de opdeling het beste kan plaatsvinden aan de hand van de 'blokken', zoals die ook in de begroting staan. HHNK beschikt -aldus de portefeuillehouder- over een kader en aan de hand daarvan kan het algemeen bestuur de gang van zaken volgen en op metaniveau toetsen of het bestaande vertrouwen ook kan worden gevolgd door controle die algemeen bestuursleden vanuit hun democratisch mandaat dienen uit te oefenen.
- Mevrouw Van der Zijde (Partij voor de Dieren) sluit zich aan bij de inbreng van de VVD inzake de noodzakelijke controle. Ook moet het CHI grip te houden en naar bevind van zaken kunnen bijsturen. De fractie heeft er vertrouwen in dat projecten zo goed als mogelijk worden aangestuurd maar het is altijd denkbaar dat zaken anders verlopen dan eerder verondersteld. Het zou dan prima zijn als de organisatie dit zelf aangeeft en bijstuurt, maar als dat niet zou gebeuren, dient het algemeen bestuur de mogelijkheid te hebben om pas op de plaats te verlangen en overleg.
- De heer Lap (Fractie Arie Lap) wil dat het algemeen bestuur aan de voorkant meer grip krijgt mede ten behoeve van controle op een later moment. Hij vindt dat de vergelijking van portefeuillehouder Ruiters met het HWBP en de verhoging van de boezemkades niet

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

opgaat omdat daar duidelijk is wat er moet gebeuren. Dat kan uit handen worden gegeven maar bij 'De Grote Verbouwing' spelen veel onzekerheden, twijfels en ook in de definitieve route nog niet duidelijk.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) sluit zich aan bij de woorden van de VVD over controle en vertrouwen. Hij gaat zelf (als 'ouderwetseling') nog steeds uit van het adagium: 'vertrouwen is goed, maar controle is beter'. De VVD draaide dit om. Voor wat betreft het onderwerp grip stelt GW&L dat hierin een zeker risico kan schuilen. De fractie betreurt het dat een bijlage ontbreekt over hoe HHNK omgaat met bepaalde uitgangspunten (bijvoorbeeld het krediet voor vergisting dat geld oplevert) en daarover rapporteert in de concernrapportages. Hoe wordt gerapporteerd dat een krediet van € 124 miljoen binnen 20 jaar is terugverdiend? Dus welke rapportages kan het algemeen bestuur verwachten met betrekking tot dit type vastgestelde c.q. nog vast te stellen uitgangspunten.
- Mevrouw Koelermij (PRO) wijst erop dat gesproken is over moed en vertrouwen, maar nog niet over wijsheid. Ook is gesproken over drie brokken. PRO stelt dat het gaat over een brok wijsheid van de ambtelijke organisatie waarin PRO vertrouwen heeft. Dat het gaat over een brok wijsheid van het dagelijks bestuur: dat het beschikt over de politieke sensitiviteit om tijdig aan de bel te trekken als dat nodig is. En wijsheid van het algemeen bestuur om voelsprietten in de samenleving te hebben om naar bevind van zaken terug te koppelen naar de waterschapstafel. Er ligt dus een taak én verantwoordelijkheid voor ons allemaal. PRO vertrouwt erop dat, gezien de toezeggingen inzake het rapportagesysteem, voldoende momenten komen waarop het algemeen bestuur kan controleren.
PRO vindt dat er over het thema bronaanpak een intensieve bewustwordingscampagne moet worden ingezet zodat iedereen beseft dat reiniging overbodig is als het water niet wordt vervuild. Een recente duikactie leverde een verbijsterende bijvangst aan troep op: door mensen zelf in het water gegooid. Zolang mensen en bedrijven van alles in het water blijven gooien, zullen vier-vijf-zes zuiveringstrappen nog steeds ontoereikend zijn. Mensen zijn immers zelf verantwoordelijk voor deze planeet.
- De heer Hoekstra (Water & Natuur) stelt 'De Grote Verbouwing' geenszins ter discussie en de fractie vindt de programma-aanpak ook echt heel erg goed. Beter dan een (multi) project(en)aanpak. Met name omdat er samenhang kan worden gecreëerd. Maar dat is niet hetzelfde als alles op één hoop gooien. De fractie is groot voorstander van het opdelen in 'brokken' waarin bepaalde zaken wel kunnen worden gebundeld. De fractie zou onderzoek en preventie er nog aan toe willen voegen. In essentie gaat deze discussie tussen de balans tussen bestuurlijke grip (bestuurlijke taak) en doelmatig werken. Dat is niet hetzelfde als vertrouwen. Hij betreurt het dat die term überhaupt is genoemd. Algemeen bestuursleden hebben een rol, de portefeuillehouder/de organisatie heeft een rol en die moeten onderling goed afstemmen. De genoemde kredieten waren beduidend lager dan deze. Ook wijst de fractie op de vele onzekerheden. Het voorstel dient veel meer te gaan over hoe een balans te vinden tussen de bestuurlijke rol en de uitvoering.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) vindt dat deze laatste bijdrage de spijker op zijn kop slaat. Het gaat inderdaad tussen doelmatigheid en grip. En die balans moet gezamenlijk worden gevonden. 'Ont-bundelen' zal niet automatisch tot meer grip leiden nog afgezien van het feit dat deze drie bundels met elkaar verweven zijn. In de toegezegde transparante en navolgbare rapportage wordt aangegeven hoe deze drie bundels zich ontwikkelen. Het opknippen zal de rapportage op zichzelf niet duidelijker maken. Er wordt over alle te nemen besluiten gerapporteerd. Dus wil de portefeuillehouder

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

vasthouden aan één uitvoeringskrediet omdat ont-bundelen alles veel ingewikkelder zal maken.

- De heer Cramer (VVD) zegt dat ont-bundelen niet betekent dat geen variatie is toegestaan binnen de bundel. De VVD maakt zich zorgen over het feit dat de portefeuillehouder over de bundels heen opereert. Het algemeen bestuur wordt immers gevraagd te mogen beschikken over het volledige budget, los van de vraag waarvoor het in eerste instantie was bedoeld. Een overschrijding in het eerste pakket kan worden gecompenseerd door een onder-investering in een ander pakket. Dat is een punt van zorg. De VVD is het eens met Water & Natuur dat het een bestuurlijke vraag is. Het is enerzijds logisch dat het dagelijks bestuur probeert zijn ruimte te optimaliseren, maar dat het algemeen bestuur dat wil voor wat betreft zijn grip. Is het denkbaar dat over de bundels heen wordt gecompenseerd?
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) antwoordt het de intentie is de drie kredieten samen zo slim mogelijk in te zetten. Het algemeen bestuur wordt onverwijld geïnformeerd als er onderschrijding of overschrijding wordt voorzien van de oorspronkelijk ingeschatte bedragen en hoe deze vervolgens worden ingezet.
- De heer Hoekstra (Water & Natuur) stelt dat er dus net zo goed in bundels kan worden gewerkt.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) bevestigt dat er veel geld wordt besteed aan K35-maatregelen. De reeds eerder verstrekte kredieten worden momenteel benut (beluchting en verduurzaming gebouwen). Zie begin MJP-tabel. Vergroting vier rwzi's: HHNK verwacht dat de overige qua capaciteit voldoen. Het waterschap kan vervuilers helaas niet op huishoudniveau aanspreken maar medicijnresten in het water zijn moeilijk te voorkomen. Bronaankpak is essentieel en daar waar mogelijk oefent HHNK zijn invloed uit richting bedrijven, gemeenten e.d. maar de mens als factor wordt vaak onderbelicht.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) memoreert dat er in 2025 bewust € 30,4 miljoen is vrijgemaakt voor de beluchting mede omdat de aanpassingen snel renderen. Kan -ondanks de opgelopen vertraging- nog worden uitgegaan van de toentertijd geformuleerd doelstelling? Zo neen: is er extra geld nodig of wordt de terugverdientijd verlengd? De fractie wil dit type informatie krijgen en vraagt zich af of de portefeuillehouder bereid is die in de toekomst ook te geven.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) stelt voorop, dat 'De Grote Verbouwing' niet is gebaseerd op business cases. HHNK *moet* schoon water maken en *moet* volgens de RSA ook verduurzamen. Ook als dit geen geld oplevert moet het waterschap die taken uitvoeren. Met de beluchting op de rwzi's zal zeker geld worden verdiend en dat is mooi meegenomen. De reden dat iets gebeurt is niet primair op basis van een business case. Het staat voor de portefeuillehouder niet vast dat een mogelijke vertraging de afschrijftermijn of terugverdientijd zou moeten veranderen. Er wordt op dat onderdeel uiteraard gerapporteerd omdat het als verstrekt krediet onderdeel uitmaakt van het straks gebundelde uitvoeringskrediet.
Er is intensief gezocht naar de risico's van het voorliggende stuk. Het voorstel inzake 'De Grote Verbouwing' is juist gericht op het minimaliseren van alle risico's door de adaptieve aanpak. Maar GBS stelt, dat de onduidelijkheid als risico kan worden bestempeld, die GBV voelt in de sturing.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) zegt dat portefeuillehouder Leijen dit goed verwoordt. Hij veronderstelt dat diverse suggesties vanuit het algemeen bestuur helpend kunnen zijn voor het maken van betere afwegingen voor de opties. Dus is de portefeuillehouder bereid vóór de CHI-vergadering een extra analyse uit te laten voeren?
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) wijst op de gebruikelijke gang van zaken: fracties kunnen amendementen of moties indienen. Het voorliggende stuk wordt na deze vergadering doorgeleid naar het algemeen bestuur ter besluitvorming. Zij kan het niet tussentijds gaan 'ont-bundelen' of opknippen.

De voorzitter concludeert daarop dat het onderwerp ter bespreking zal worden doorgeleid naar het CHI.

5. (Mede) oprichten van en toetreden tot de Coöperatieve Vereniging Verdygo (26.0292198)

Voorgenomen besluit:

1. *In te stemmen met het (mede) oprichten van en toetreden tot een coöperatieve vereniging voor het verstevigen van de samenwerking van negen waterschappen rondom Verdygo;*
2. *Het dagelijks bestuur mandaat, volmacht en machtiging te geven om de coöperatie op te richten, HHNK daarin te vertegenwoordigen en benodigde uitvoeringsbesluiten te nemen.*

De voorzitter wijst erop dat de beantwoording van de technische vragen in iBabs staan.

- De heer Aerts (50PLUS) vindt de bundeling van krachten in principe een goede zaak. Maar vraag is wel, waarom moet een verbonden partij worden opgericht om samen te werken? Dat kan natuurlijk altijd als dat nodig wordt gevonden. Samenwerking van waterschappen is sowieso belangrijk. De fractie kan instemmen met het voorstel. Klopt het dat de samenwerking vooral is gericht op kennis en niet op het gezamenlijk inkopen? Is er ook contact met Bouwend Nederland?
- Mevrouw Glashouwer (CDA) is groot voorstander van deze samenwerking ten behoeve van kennisdelen en het samen kunnen ontwikkelen. De jaarlijkse bijdrage van € 25k blijft ongewijzigd maar er wordt wel één fte extra gecalculeerd. Werd er niet al een medewerker via een versluierde fte ingezet voor deze samenwerking? Of budgettair neutraal klopt wordt dus betwijfeld.
Er wordt voor een coöperatieve vereniging gekozen. Maar waarom moeten alle administratieve lasten en controle-inspanningen ook bij HHNK worden belegd en kan men niet gewoon doorgaan om samen te werken als community? Het CDA voorziet onnodige overhead en vraagt zich af of deze club niet bij de Unie van Waterschappen kan worden ondergebracht. HHNK werkt samen met negen andere waterschappen. Waarom is het aantal beperkt tot tien?
- Mevrouw Dijck (BBB) vindt dat HHNK bereid moet zijn voor samenwerking als daardoor slimmer, sneller en goedkoper kan worden gewerkt. Maar BBB hecht grote waarde aan de financiële en bestuurlijke positie van HHNK. Het is goed dat toekomstige wijzigingen in de contributie alleen op basis van unanimiteit kunnen worden vastgesteld. Hoe zijn de zeggenschap en de rol van het algemeen bestuur ook op langere termijn geborgd? Voor welke termijn wordt de samenwerking aangegaan en zijn er evaluatiemomenten ingeboekt?

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

Worden de lessen van de rwzi Oosthuizen meegenomen? Op basis van de technische beantwoording is de meerwaarde van Verdygo begrijpelijker.

- De heer Rooker (Ongebouwd) zegt dat uitwisseling van kennis vanzelfsprekend is. Maar ook Ongebouwd vraagt zich af of daarvoor deze constructie echt wel nodig is. In zijn sector is frequente kennis- en ervaring delen te doen gebruikelijk via studiegroepen en bijeenkomsten.
- De heer Cramer (VVD) is het oneens met Ongebouwd. Samenwerking op het enorme dossier van de vervanging van rioolwaterzuiveringen kan wat de VVD betreft het beste gebeuren door het bundelen van kennis en kunde. De VVD betreurt het dat niet alle 21 waterschappen meedoen. De VVD acht een nog offensievere aanpak denkbaar. Hij verwijst naar de terechte opmerking van de portefeuillehouder over 'De Grote Verbouwing': de optelsom van de renovatiewerkzaamheden die de sector tot 2040 op de rioolwaterzuivering moet plegen, kan de capaciteit van de uitvoerders immers overstijgen. Dan is het goed om naast kennis en inzicht maar mogelijk ook de uitvoeringscapaciteit te bundelen. De sector kan zich -wat de VVD betreft- met begrip en verantwoording voor discussies over kartelvorming e.d., hele goed kunnen organiseren langs dit principe en mogelijk zelfs verder gaan. Zie als voorbeeld het 'Alliantie-model' dat bewezen effectief is. In deze samenwerking tussen vragers en aanbieders van diensten zijn beider belangen evenwichtig verdeeld voor een langere periode. De VVD ziet het voorstel als eerste stap voor een mogelijke doorgroei naar het 'Alliantie-model'.
- Mevrouw Van der Zijde (Partij voor de Dieren) ondersteunt de doelstellingen van Verdygo zodat niet elk waterschap het wiel weer hoeft uit te vinden. Het ontwikkelen, verbeteren en beheren van een gezamenlijk gestandaardiseerd ontwerp en bouwconcept, alsmede kennisdeling, is een mooi doel. Ten behoeve van de effectiviteit wordt voorgesteld de community om te vormen tot een coöperatie. Is de juridische ombouw toereikend? In een coöperatie kunnen onderlinge discussies leiden tot veel moeilijke vraagstukken (over prioriteiten, planning, e.d.). Dit blijft onderbelicht in de stukken. De oprichtingsacte ontbreekt ook, evenals een concreet korte- of langetermijn plan, een begroting dus is niet duidelijk waaraan de eenmalige toetredingskosten en de jaarlijkse € 25k worden besteed. Het idee is goed maar vraag is of Verdygo in de nieuwe coöperatievorm wél goed gaat functioneren.
- De heer Lap (Fractie Arie Lap) zegt dat kennis en informatie al werd uitgewisseld. Als de coöperatie meer rendement oplevert is dat een aanvulling, maar er moet worden gewaakt voor negatieve effecten. In principe is de fractie vóór op voorwaarde van duidelijke meerwaarde.
- De heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) is uiteraard vóór kennisdelen en deze vorm lijkt ook daarvoor geschikt. Maar de fractie is huiverig voor (financiële) consequenties op de langere termijn. Blijft het bij 1 fte? Is het allemaal budgettair neutraal (zie vraag CDA)? BBW waarschuwt voor een doorgroei tot 'kind met waterhoofd'. Moeten alle deelnemende waterschap elk € 150k bijdragen? En waarvoor wordt het totale bedrag gebruikt? En waarvoor wordt het gevraagde mandaat verstrekt?
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat de bestaande samenwerking wordt omgezet in een coöperatieve vereniging voor meer financiële ruimte en slagkracht. Als deze omzetting noodzakelijk is, kan de fractie ermee instemmen ook gezien de beperkte kosten. Wat zijn de bevindingen over de samenwerking van het afgelopen jaar? Kunnen de uitvoeringsplannen van Verdygo de

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

uitvoeringsplannen van overige waterschappen -die niet meedoen- doorkruisen (met mogelijke prijsopdrijving)? Als de overige waterschappen pas over paar jaar toetreden, moeten die daarvoor dan een drempelbedrag betalen? En moet er boete worden betaald bij eventueel uittreden?

- Mevrouw Koelemij (PRO) stelt dat de huidige samenwerking goed verloopt. Het zou goed zijn als ook de overige waterschappen zich (op termijn) zouden aansluiten: 'Een goed begin is het halve werk, maar het halve werk is pas het begin'. Een coöperatieve vereniging moet voldoen aan de 'Code Goed Bestuur' (of Governancecode). PRO wil weten of het een coöperatie wordt met uitgesloten aansprakelijkheid voor de leden. Afgaande op de namen en kenmerken van het huidige team (zie website) lijkt dit niet divers te zijn samengesteld. Maar bij de oprichting van een coöperatieve vereniging moet worden voldaan aan de Code Diversiteit en Inclusie. PRO vraagt dan ook bij de op- en inrichting van de coöperatieve vereniging hieraan nadrukkelijk sturing aan te geven.
- De heer Hoekstra (Water & Natuur) steunt het voorstel mede omdat de fractie blij is met de aanpak van 'De Grote Verbouwing' waar samenwerking een belangrijk onderdeel is. Afgaande op de website lijkt het vooral te gaan over de Nereda® zuiveringstechnologie. Worden daarmee andere (toekomstige) technologieën uitgesloten?
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zal de laatste vraag schriftelijk beantwoorden. De Nereda® zuiveringstechnologie is goed te combineren met andere technologieën. Het waterschap Limburg heeft in een van de rioolwaterzuiveringen Nereda® zuiveringstechnologie gecombineerd met Verdygo. Verdygo is geen inkooporganisatie: er was behoefte om als groep van waterschappen op basis van een juridische status beter gezamenlijk te kunnen acteren. Diverse andere vormen zijn ook bestudeerd en de keuze is gevallen op een coöperatie: weinig poespas maar wel met maximale invloed van de waterschappen. Het is niet verplicht om het Verdygo-concept toe te passen, maar het mag. De portefeuillehouder denkt dat dit veel geld en tijd kan besparen wat goed past in 'De Grote Verbouwing'. De Unie van Waterschappen heeft continue veel contacten met Bouwend Nederland dat geen enkel bezwaar heeft tegen deze constructie. Bouwbedrijven zullen eenvoudiger kunnen leveren op basis van gestandaardiseerde ontwerpen, veronderstelt de portefeuillehouder. In het MJP 2026 was al 1 fte opgenomen. In het aanstaande MJP wordt weer één fte opgevoerd voor de nieuwe taken. Vooralsnog is Verdygo nog niet voor alle 21 waterschappen interessant gebleken maar het aantal toetreders stijgt. De portefeuillehouder hoopt dat dit ook het geval zal zijn. Als het algemeen bestuur D&H mandateert voor het nemen van de verdere stappen (oprichting, statuten e.d. met daarin ook de Uitgesloten Aansprakelijkheid) zijn geen aanvullende besluiten nodig. Naar aanleiding van ervaringen kan op enig moment daarop worden teruggekeken door het algemeen bestuur mocht blijken dat de samenwerking onvoldoende oplevert. Zoals vaker, gaan de kosten voor de baat uit. Per toetredend waterschap wordt een bijdrage van € 150k gevraagd omdat een aantal waterschappen al jaren kennis hebben opgebouwd. Uittreden kan kosteloos maar daarmee worden ook de voordelen van Verdygo afgesneden. Er is geen reden om prijsopdrijving te vermoeden. Er is nog geen begroting. De portefeuillehouder oppert om tijdens een themasessie te spreken over toezichtarrangementen e.d. De verbonden partij wordt ook standaard in de P&C-documenten opgenomen.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- Mevrouw Glashouwer (CDA) herhaalt haar vraag of dit orgaan niet bij de UvW kan worden ondergebracht. De Unie zou dit samenwerkingsverband goed kunnen faciliteren. Er wordt € 1 ½ miljoen startkapitaal gevraagd van partijen en HHNK brengt € 150k in bij wijze van de jaarlijkse bijdrage en de ene fte. Daarbij zullen administratieve lasten komen die jaarlijks moeten worden verantwoord en mogelijk is ook een accountantsverklaring noodzakelijk. Vraag: kan het niet eenvoudiger?
- Mevrouw Van der Zijde (Partij voor de Dieren) had graag inzicht willen hebben in de oprichtingsacte/de statuten. Zodat bekend is of en zo ja waarover besluiten worden genomen en wie er beslist over het budget e.d. En wat zijn de nadelen van deelname aan deze coöperatie? Het idee is prima, maar de uitwerking is nog wel erg vaag en roept vraagtekens op.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt of het klopt dat Verdygo specifiek/uniek gericht is op de Nereda® zuiveringstechnologie? De stip op de horizon ligt ver in de tijd en er worden ook andere technieken ontwikkeld. Voor bepaalde rwzi's zou een alternatief een oplossing kunnen zijn. Prijsopdrijving: GW&L neemt aan dat Verdygo experts inschakelt die onderzoeken uitzetten bij bureaus en zaken voorbereiden. Als andere waterschappen met hun systemen ook in de markt komen bij dezelfde expertbureaus kan dat problemen opleveren.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zal de laatste vraag schriftelijk beantwoorden. Verdygo is niet hetzelfde als Nereda: maar de Nereda® zuiveringstechnologie is goed te combineren met het Verdygo-concept.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) vraagt wat het Verdygo-concept is? Dat is hem niet bekend.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) verwijst naar het voorstel. Het is de methode om met gestandaardiseerde ontwerpen te gaan werken zodat zaken snel op de markt kunnen worden gezet, onderling eenvoudig kan worden uitgewisseld e.d.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) vroeg: dus niet specifiek Nereda?
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) antwoordt ontkennend: naar haar beste weten staat over Nereda ook niks in het voorstel. € 1 ½ miljoen startkapitaal: Verdygo bestaat al enige tijd en eerdere waterschappen hebben hierin al geld en tijd gestoken. Dus door nu toe te treden lift HHNK mee op de opgebouwde kennis en ervaring.
- Mevrouw Brouwer (Gezond Boeren Verstand) veronderstelt dat -nu Verdygo al enige tijd bestaat- er ook al oprichtingsconcepten/statuten bekend zullen zijn.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt dat dit niet het geval is: het betrof een samenwerkingsverband dat inmiddels is uitgegroeid waardoor de oprichting van een verbonden partij/coöperatie nodig is ten behoeve van meer slagkracht. Als het algemeen bestuur instemt met het voorstel, gaat HHNK meeschrijven aan de statuten die bij de vervolgbespreking aan bod zullen komen net als het toezichtarrangement. De portefeuillehouder ziet zelf geen nadelen.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) begreep dat het algemeen bestuur de € 150k al toekende in de begroting 2026.

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt dat dit bedrag in 2026 al in het MJP én de begroting stond. In het MJP kan het algemeen bestuur wel nog de benodigde extra fte ter discussie stellen.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat deze fte het enige is: de € 25k staat er ook al in.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) bevestigt dit. Zij wil het algemeen bestuur niet aanmoedigen dit bedrag te schrappen.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk zal worden doorgeleid naar het CHI. Die daarop de vergadering om 18:50 uur schorst tot 19:30 uur.

6. Meerjarenperspectief (MJP) 2027-2031 (26.0002145)

Voorgenomen besluit:

Het vaststellen van:

- 1. het meerjarenperspectief 2027-2031;*
- 2. de stijging van de belastingopbrengst, gemiddeld genomen over de heffingscategorieën watersysteemheffing en zuiveringsheffing, met 9,7% in 2027, 9,9% in 2028 en 2029, 3,6% in 2030 en 2,0% in 2031;*
- 3. de jaarschijf 2027 als kader voor de begroting 2027;*
- 4. op basis van de toelichtingen in bijlage 4 een verzamelkrediet van € 208,51 miljoen beschikbaar te stellen voor:*
 - a) uitvoeringskrediet centrale vergistingsinstallatie van € 120,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 124,0 miljoen (€ 4,0 miljoen voorbereidingskosten);*
 - b) aanvullend uitvoeringskrediet voor 'De Grote Verbouwing' van € 79,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 141,7 miljoen;*
 - c) uitvoeringskrediet vervanging waterbouwasfalt Helderse Zeewering van € 5,0 miljoen;*
 - d) uitvoeringskrediet overname windturbine Wervershoof en koppeling met rwzi Wervershoof van € 2,3 miljoen;*
 - e) uitvoeringskrediet vervanging zonnepanelen hoofdkantoor van € 0,15 miljoen;*
 - f) uitvoeringskrediet vervanging werkschip Zuiderzee van € 0,9 miljoen;*
 - g) uitvoeringskrediet vervanging groot materieel 2027 van totaal € 1,160 miljoen:*
 - vervanging 3 maaiboten incl. trailer t.b.v. werf Kwadijk (€ 0,66 miljoen, looptijd 2027)*
 - vervanging containervrachtwagen met haakarm t.b.v. werf Zwaagdijk (€ 0,5 miljoen, looptijd 2027-2028);*
- 5. het uitvoeringskrediet centrale vergistingsinstallatie na instemming van het algemeen bestuur onder te brengen in het uitvoeringskrediet van De Grote Verbouwing van de waterketen;*
- 6. het overboeken van de bestaande kredieten naar het krediet voor 'De Grote Verbouwing' waardoor het totaalkrediet uitkomt op € 265,7 miljoen.*

De voorzitter, inmiddels mevrouw Koning-Bruijn (Boeren Burgers Waterbelang) heropent de vergadering om 19:30 uur. Zij roept de aanwezigen beknopt te zijn gezien de vele agendapunten die nog resteren. De vergadering wordt opgedeeld in deel I (1 t/m 3) en deel II (4 t/m 6). Tijdens het inloopspreekuur zijn technische vragen beantwoord. Zie iBabs.

Antwoorden op aanvullende technische vragen zijn daar ook te vinden.

Er wordt gestart met de tijdens het inloopspreekuur door de directeur Bedrijfsvoering, mevrouw Ilse Plasmeijer, ook al verzorgde presentatie.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) verwijst naar het begrip 'vertrouwen'. Hij zegt dat dit voor hem inhoudt dat het algemeen bestuur samen in staat zal zijn om gaandeweg op de juiste wijze om te gaan met de kredieten en de wijze van

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

verslaglegging. Het MJP is door het dagelijks bestuur kaderstellend neergezet. Mede naar aanleiding van het inloopspreekuur werd duidelijk, dat er een standpunt moest worden ingenomen naar aanleiding van de leidraad van de deskresearch en de noodzakelijk geachte verandering. Het dagelijks bestuur heeft zich samen met de directie en organisatie gebogen over: hoe de kosten in de hand te houden; hoe doelmatiger te opereren; hoe reserves tijdig aan te vullen en hoe te voldoen aan wet- en regelgeving. En hoe 'De Grote Verbouwing' te incorporeren in het hele plan: de afgesproken variant. De opdracht is geslaagd.

Mevrouw Plasmeijer geeft een korte presentatie. Er werden in maart drie varianten gepresenteerd tijdens de themasessie gebaseerd op dezelfde uitgangspunten: a. de belastingstijging gelijk houden aan de gecorrigeerde inflatie; b. het MHP 2027-2031 gelijk houden aan het MJP 2026-2030; c. de mutaties net als in 2025 door te voeren maar dan gebaseerd op het MJP 2026-2030. Er werd door de aanwezigen geen eenduidige richting meegegeven.

Uitgangspunt voor het MJP: dat de wegen in 2026 zijn overgedragen; een structurele verlaging op personeelskosten; energiekosten mogen uitzondering op kader zijn; exploitatie en investeringen dienen realistisch en haalbaar te zijn; de formatie-aanvraag is 0 fte voor alle jaren en vanwege toevoeging jaarschijf, zal die van 2031 gelijk zijn aan die van 2030. Maar bestuurlijke besluiten blijven uiteraard mogelijk.

Alles afwegende is variant 2 uitgewerkt die nu voorligt. Er werd aan de voorkant een duidelijk kader meegegeven (werk variant 2 uit). Er liggen hier geen bestuurlijke keuzes voor: wél een uitgewerkte variant 2.

Op de getoonde sheet zijn de uitwerking op de grote posten vermeld: links de grote posten op de inverdienposten (geld dat voorheen aan bepaalde onderwerpen werden besteed, wordt in dit MJP niet meer als zodanig besteed). Regel 1: op de personeelskosten is een inverdieneffect (start 2027) van € 7,3 miljoen. Regel 2: het dividend van de NWB ad € 4,1 miljoen is opgenomen (incidenteel ingeboekt). Regel 3: de inkomsten aan leges en huur (ad € 0,8 miljoen in 2027).

Het inverdieneffect op personeelskosten is gerealiseerd door het aanpassen van de norm (salarissen): een verlaging van 97%. Dat was mogelijk omdat niet alle medewerkers het eindsalaris hebben bereikt en dat deel is dus ingeboekt.

HHNK kent elk jaar vacante vacatures: er wordt uitgegaan van 30-40. Een personeelsbestand van 100% blijkt in de praktijk onmogelijk. Hiermee is dus uitgegaan van een krappere bezetting. Er is ook rekening gehouden met het IKB (optie voor medewerkers om uren te kopen/verkoopen en het ontvangen van ziektegeden).

Rechts staan de grote uitgaven. Regel 1: groei aantal fte's voor onder andere 'De Grote Verbouwing' en de Wet Open Overheid (kostenpost: € 1,2 miljoen voor 2027); regel 2: de inhuur voor 'De Grote Verbouwing' (ook in MJP opgenomen); regel 3: de programma's renovatie rwzi's; regel 4: het nieuwe maaibestek (+ € 1,1 miljoen voor 2027).

Alles bij elkaar opgeteld is sprake van een extra incidenteel voordeel van € 5,9 miljoen. Voorgesteld wordt dit terug te laten vloeien naar de reserve (met een gunstig effect op de belastingtarieven).

In het voorstel is 'De Grote Verbouwing' opgenomen. Andere uitgaven zijn ook noodzakelijk die mogelijk worden door de inverdienposten.

De accountant heeft HHNK aangegeven dat de bestemmingsreserve voor de tariefsegalisatie vanaf 2029 positief moet eindigen. In het voorstel staat een positief bedrag van € 200k.

HHNK wordt geconfronteerd met grote financiële opgaven (zie 'De Grote Verbouwing') terwijl de reserves in 2029 positief moeten zijn. Het belastingtarief zal derhalve licht moeten stijgen.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat HHNK voor het eerst zienwijzen van burgers heeft ontvangen op het MJP. Deze worden volgens de procedure behandeld. En op 16 juni beantwoord. De schriftelijke beantwoording wordt door de directie

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

goedgekeurd. Vervolgens worden ze schriftelijk behandeld door D&H. Nadat aanpassingen zijn doorgevoerd vindt publicatie plaats op 22 juni.

- De heer Oudega (PRO) vraagt wat er moet worden aangepast?
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) doelde op het proces. De directie moet de door de ambtenaren opgestelde reacties goedkeuren evenals het dagelijks bestuur. Daarop kunnen aanpassingen worden doorgevoerd om publicatie vóór het CHI mogelijk te maken.

De voorzitter zegt dat zij het als openbaar stuk heeft ontvangen als zijnde gepubliceerd. Waarop zij kon reageren.

- De heer Oudega (PRO) is zeer tevreden met het heldere stuk en de tabellen. Voor wat betreft de eindtabel het verzoek, om duidelijk te maken wat + en wat – is: wat is minder/meer uitgegeven ten opzichte van de eerste kolom.
Helder is dat HHNK aan de vooravond staat van grote uitgaven, vooral in het zuiveringsbeheer met daaraan gekoppeld forse belastingverhogingen mede vanwege de wettelijke verplichtingen. Cumulatief zal de zuiveringsheffing in 5 jaar met 60% worden verhoogd. Als de 15% voor de eerste drie jaren worden doorgerekend voor de laatste twee jaar, komt dat uit op meer dan 100% verhoging in 5 jaar. Heel fors.
Complimenten voor het dagelijks bestuur voor de beheersing die uit het MJP blijkt: de realistische beraming van de personeelskosten; de beheersing van de formatieontwikkeling en de belastingstijging afgezet tegen het vorige MJP. Het dagelijks bestuur heeft bewust gekozen voor een onvolledig beeld in de laatste twee jaar hoewel diverse programma's doorlopen en geld kosten. Motivatie dagelijks bestuur: de kosten zijn onvoldoende bekend. PRO wijst erop dat dit geen begroting is en had graag een ruwe raming gezien in plaats van niks.
Er worden hoge reserves opgebouwd. Voor de zuiveringsheffing zal die nooit hoog genoeg zijn, verwacht PRO. Maar hoe zit het met het watersysteembeheer? Er wordt hiervoor in het MJP een forse reserve opgebouwd. Ziet het dagelijks bestuur hier ook grote kosten aankomen? En worden die al in beeld gebracht? Of wordt hier veiligheidshalve voor gekozen?
Grote kosten zuiveringsheffing. De tarieven gaan enorm omhoog de komende vijf jaar. Met de bronaanpak wordt gepoogd de stijging te drukken en standaardisatie zal ook leiden tot goedkoper werken. Maar het gaat wel om tussen de € 1 miljard en € 1 ½ miljard dat via belastingen moet worden opgehaald. Tot dusverre inkomensonafhankelijk en de hoogte is evenmin door huishoudens te beïnvloeden. PRO wil dat serieus wordt gekeken naar het Waterspoor: het heffen op basis van drinkwatergebruik. Dat kan wettelijk. Hoe ziet het dagelijks bestuur de mogelijkheid dit te onderzoeken? Zijn er technische bezwaren en zou het tot een andere lastenverdeling kunnen leiden?

De voorzitter roept de commissieleden op kort en bondig te zijn gezien de tijd.

- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt ook zeer te zijn geschrokken over de hoogte van de tarieven. De coalitie heeft het uitgangspunt (tarieven beperken tot de inflatie) snel moeten verlaten en er is ook besloten dat de reserves in 2029 op nul moeten staan. Complimenten voor dit voorstel dat daaraan voldoet en het doorlopen proces en de prima uitleg.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) sluit zich aan bij de door PRO gestelde vragen en wacht de beantwoording van de portefeuillehouder af.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Lap (Fractie Arie Lap) vindt dat HHNK sober en doelmatig moet werken maar beseft dat de verhogingen onvermijdelijk moeten worden doorberekend. Hij adviseert om na te gaan hoe het maaibeleid in de praktijk wordt uitgevoerd gezien de enorme kostenstijging. Mede door eigen toedoen wordt dit vrijwel onwerkbaar en dus onbetaalbaar. HHNK de Amerikaanse rivierkreeften echt gaan bestrijden net als het hoogheemraadschap Delfland. Vissers moet snel de ruimte worden geboden ze te vangen en ze aan te pakken. De tarieven: er wordt fors (gebundeld) geïnvesteerd in de waterketen. Worden de kosten pas na vijf jaar doorberekend en afgeschreven?
- De heer Zoon (Partij voor de Dieren) wijst erop dat de waterkwaliteit overal in het rood staat en HHNK zijn doelstellingen niet haalt. De nutriëntenbelasting vooral vanuit de landbouw is de hoofdoorzaak. De Living Planet Index van het WNF bevestigt dit beeld. De soortenrijkdom neemt af. Als hoofdoorzaak wordt -samengevat- in een afkorting de KRW genoemd. Oplossing: natuur dient leidend te zijn in beleid, zeker in het MJP. Biodiversiteit: de fractie mist aandacht voor de Natuurherstelverordening (Natuurherstelverordening) terwijl deze in 2027 een grote impact zal krijgen op het waterschap. Hoe gaat HHNK hieraan invulling geven en hoeveel geld is daarvoor gereserveerd? Portefeuillehouder Ruiters gaf tijdens het inloopsprekuren aan dat de inzet van HHNK was om de gedragscode makkelijker/beter uitvoerbaar te krijgen. Wat wordt daarmee bedoeld omdat deze bedoeld is minder schade aan te richten aan de biodiversiteit? HHNK dient zich aan deze gedragscode te houden. Sturen op een verlaging van de standaard zou ingaan tegen het zorgvuldige proces tijdens de invoering.
De PvdD is positief over de aandacht voor de toekomstbestendige IT en de bijbehorende soevereiniteit.
- De heer Cramer (VVD) memoreert dat slechts een aantal fracties kozen voor optie 1 tijdens het inloopsprekuren. De VVD koos daar wél voor. Immers: in beginsel is dit afgesproken tijdens het coalitieoverleg en dit is ook in het coalitieakkoord vastgelegd. Verwijzend naar Waterplatform Groen, Water & Land houdt de VVD vast aan dit uitgangspunt omdat het waterschap immers drijft op de door de inwoners opgehoeste belastinginkomsten. Maar nood breekt soms wet.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) interrumpeert en roept in herinnering dat de VVD in 2025 instemde met de tariefsverhoging en het MJP. Die uitkwam boven het inflatiecijfer. Hij acht het begrijpelijk als de VVD vanaf (zeg) 2050 het inflatiecijfer wil hanteren, maar zeker tot 2040-2050 zal dat waarschijnlijk hoger uitkomen.
- De heer Cramer (VVD) zegt dat hij 'nood breekt wet' uitsprak op het moment dat GW&L de interruptie aanvraag. Soms wordt vastgesteld dat iets niet anders kan. Maar nood hoeft niet altijd wet te breken. Rijkswaterstaat heeft bijvoorbeeld de verbetering van het weggennet in noord Nederland stopgezet en worden de komende zes maanden geen nieuwe aanbestedingen uitgezet vanwege de budgettaire beperkingen. Het is geen wetmatigheid dat nood altijd wet breekt. Er kan ook besloten worden te prioriteren en keuzes maken. Dat vindt de VVD nog steeds lastig: de fractie waardeert de inspanningen die het ambtelijk apparaat levert en complimenteert hoogheemraad Ruiters met de zichtbare cultuurkentering met betrekking tot de kosten. Maar die is pas recentelijk ingezet en nog niet ten einde. De VVD is niet blij met het loslaten van de norm en zou die graag wederom invoeren maar de fractie realiseert dat dit niet altijd haalbaar is. In het voorliggende besluit wordt voorgesteld de jaarlaag 2027 als kader voor 2027 te gaan hanteren: de VVD wil 'kader' graag wijzigen in 'plafond'.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Rooker (Ongebouwd) kan instemmen met de voorgestelde sterke tariefstijging op de zuivering en adviseert hierover goed te communiceren met de achterban.
- Mevrouw Zuurbier-Oudhuis (BBB) signaleert dat de zuiveringskosten voor een meerpersoonshuishouden met € 40 toenemen. Echter: voor 1.000 hectare Natuur stijgt het tarief met slechts € 20 terwijl agrariërs voor 60 hectare € 600 meer moeten afdragen. De BBB betreurt dit in hoge mate voor de boeren.
- De heer Frowijn (CDA) is positief over de wijze waarop de aanstaande financiële uitdagingen in het MJP zijn opgenomen hetgeen niet betekent dat het CDA ook enthousiast is over de bizarre belastingverhogingen voor de komende jaren. De fractie vindt het wel positief dat de reeds aangekondigde verhogingen niet nog weer verder stijgt, zij het minimaal. De fractie vindt het geruststellend dat het MJP realistisch is ten aanzien van investeringen gelet op de uitvoeringscapaciteit zodat wordt voorkomen dat er bij de jaarrekening weer miljoenen zouden worden overgehouden wegens het uitstellen van geplande investeringen. Het CDA dankt de portefeuillehouder voor de wijze waarop een enorme extra stijging van de belastingdruk werd voorkomen. De inzet op efficiency en na te gaan wat echt noodzakelijk is/niet meer hoeft/kan wachten, kunnen extra toekomstige financiële uitgaven grotendeels binnen het vorige MJP worden opgevangen. Hulde daarvoor: de portefeuillehouder heeft goed geluisterd naar de inbreng van het CHI in 2025. De financiële gevolgen van 'De Grote Verbouwing' van de waterketen zijn zo goed als mogelijk in het MJP verwerkt, leidend tot een minimale extra verhoging van de belastingdruk.
Maar het CDA is uiterst bezorgd over het voorstel over 'De Grote Verbouwing' van de waterketen. Zie de inbreng van mevrouw Glashouwer.

De voorzitter wijst het CDA erop dat dit deel onder punt 5 valt.

- De heer Frowijn (CDA) zegt dat HHNK veel heeft geïnvesteerd en nog gaat investeren in de Kaderrichtlijn Water. Prima als dat leidt tot resultaat. Het CDA roept HHNK wederom bij de Unie van Waterschappen en via lobbyen aan te dringen op bijstelling van de KRW-doelen om verder investeren in onhaalbare doelen te voorkomen. Het CDA is benieuwd naar de juridische grondslag voor het indienen van zienswijzen: waar staat dit in de wet, of in de participatieverordening van HHNK? Als het waterschap in de toekomst duizend zienswijzen zou moeten beantwoorden, zal dat de organisatie enorm belasten. Als de juridische grondslag ontbreekt, heeft het CDA geen behoefte aan dergelijke zienswijzen noch de beantwoording daarvan.
- De heer Aerts (50PLUS) steunt het MJP. De grote kosten voor de waterzuivering waren bekend en noodzakelijk met gevolgen voor de belastingheffing. 50PLUS is al tijden voorstander van het belasten op basis van het watergebruik, zoals ook bepleit door PRO, en is benieuwd naar de visie van de portefeuillehouder.
- De heer Imfeld (Water & Natuur) dankt de portefeuillehouder en organisatie voor het heldere MJP. De fractie maakt zich zorgen over de KRW en de maatregelen. In het MJP eindigt de planperiode en dienen er bestuurlijke keuzes te worden gemaakt. De KRW-maatregelen zullen zeker doorlopen. Betekent dit dat de kosten naar de toekomst worden doorgeschoven? Reserves en mogelijke tegenvallers bij bijvoorbeeld de zandsuppletie: wat is de visie daarop van de portefeuillehouder? Inverdienbedrag: wat is het risico als niet meer wordt begroot op het eindbedrag van het salaris?

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

De dijkgraaf onderbreekt de vergadering met de mededeling dat de webcast buiten deze vergaderzaal ergens stukt. De bijdragen worden wél volledig opgenomen en dus later worden uitgezonden.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zal de tabel -waar PRO naar verwees- even bekijken en voorzien van meer uitleg. Beheersing: de echte uitgaven, investeringen en exploitatiekosten worden ingeschat. Zonder bestuursbesluit worden deze niet opgenomen. Alle exploitatiekosten van de KRW zijn in de lopende zaken verwerkt. De Delta-aanpak komt bovenop wat er al gebeurt. Nu kan niet worden ingeschat wat daarvan de kosten bedragen. Idem dito de 2%: er is sprake van een inloopeffect en een trendbreuk. De investeringen in het watersysteem zijn nog niet concreet maar deze zijn wel te verwachten gezien de onderhoudskosten e.d. In hoeverre hiervoor reserves moeten worden opgebouwd wordt later besproken. De 2% is gebaseerd op de inflatiecorrectie die HHNK altijd hanteert (zie het coalitieakkoord) en ook de ECB hanteert dit.
Bronaanpak: volgens de nieuwe wet is de 'Waterspoor-methode' mogelijk. HHNK heeft hiervoor bij de kostentoedeling niet gekozen. Er kan worden uitgezocht of andere waterschappen hier wel voor kiezen.
Er is afgesproken de kostentoedeling voor vijf jaar vast te leggen maar de landelijke kostendelingssystematiek maakt eerdere aanpassingen dan vroeger mogelijk.
- De heer Oudega (PRO) meent dat er geen verband is met de kostenverdeling. Hij stelt onderzoek naar het andere systeem op prijs. Maar er is geen verband met de watersysteemheffing en geldt er geen vijfjarentermijn.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt toe een en ander te laten uitzoeken. De Europese aanbesteding voor het maaibeeld heeft geleid tot hogere uitvoeringskosten mede vanwege de vele regels/de gedragscode waardoor aannemers afvielen. Delfland is jaarlijks € 7 miljoen kwijt aan de Amerikaanse rivierkreeft en wil dat doorbelasten aan LVVN. Omdat er geen inzicht is in de financiële effecten van de Natuurherstelverordening op het MJP zijn deze buiten beschouwing gelaten. De gedragscode is al opgenomen in de exploitatie: er moet een Delta-aanpak komen voor de Natuurherstelverordening als dat tot kosten leidt.
- De heer Zoon (Partij voor de Dieren) interrumpeert en zegt dat er voor 'De Grote Verbouwing' een flink bedrag is gereserveerd terwijl niet bekend is wat er exact staat te gebeuren. De aanstaande Natuurherstelverordening zal zeker ook geld vergen en zullen innovaties moeten worden toegepast/bedacht. Het beleid is nu: afwachten. Om vervolgens in 2027 aan te geven de doelstellingen van 2023 in het MJP niet waar te gaan maken. Hij wil nagaan of nu al rekening kan worden gehouden omdat het MJP...

De voorzitter wijst de heer Zoon erop dat een interruptie zich dient te beperken tot een bondige duidelijke verhelderende vraag.

- De heer Zoon (Partij voor de Dieren) vraagt waarom bij 'De Grote Verbouwing' wel geld is gereserveerd voor zaken die nu nog niet bekend zijn en wordt dit niet gedaan met betrekking tot de Natuurherstelverordening.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) vindt beide niet zonder meer vergelijkbaar. De waterschappen kunnen er op elk hun eigen manier mee omgaan. HHNK hanteert een duidelijke stelregel. Plafond of kader: het dagelijks bestuur geeft de voorkeur aan een kader. Een plafond geeft wel een heel duidelijke grens aan. Maar ook in het kader -werd in 2026 opgemerkt- zit een plafond. De complimenten van het CDA komen grotendeels

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

de organisatie toe. Ook de portefeuillehouder werd verrast door de zienswijzen. Op basis van de Waterschapswet kan men zienswijzen indienen op stukken die ter inzage zijn gelegd. Zodra een investering is afgerond, wordt er afgeschreven conform het beleid. Onderschrijving vond in de voorgaande jaren plaats, vandaar dat de 97% personeelskosten zijn teruggebracht tot 92%. Het CHI heeft de Participatieverordening vastgesteld en die wordt gehanteerd.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat de mogelijkheden/gevolgen van het terugdringen van rivierkreeft in kaart worden gebracht, inclusief de verantwoordelijkheden, de vergunningverlening en de vraag wie voor de kosten opdraait. De specifieke Unie-commissie zou deze 'juridische menukaart' 12 juni bespreken maar het overleg wordt naar een later moment verschoven. Alleen wegvangen is volstrekt ontoereikend: het systeem zal ook moeten worden aangepast hetgeen gaat betekenen dat HHNK ook zelf hierin moet investeren. De gedragscode heeft een doel (verbetering geen achteruitgang, bijvoorbeeld) en er zal worden onderzocht of dit doel gehaald wordt door de gestelde maatregelen. Tijdens het Unie-overleg wordt voorgesteld dit onderzoek te beleggen bij de STOWA en HHNK is bereid hieraan bij te dragen. De Natuurherstelverordening is niet formeel in de portefeuille van mevrouw Hartog ondergebracht (wordt ook besproken in de commissie Watersystemen). De waterschappen willen betrokken blijven. Het is nu slechts een beleidsarm verhaal. Water en bodem sturend is een van de onderwerpen en er zal gekeken moeten worden naar de uitvoerbaarheid. Er zijn nog geen beleidskeuzes gemaakt omdat de maatregelenpakketten (van de ministeriële Taskforce Landbouw, Natuur & Stikstof) moeten worden afgewacht. De maatregelen hebben waarschijnlijk te maken met uitvoering, beheer, onderhoud, monitoring, rapportage, vergunningverlening en mogelijk financiële consequenties. Er is momenteel volstrekt niet bekend wat er van de waterschappen wordt verwacht. Zij dringen aan op een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (DUO) om te weten of datgene dat wordt opgedragen, ook uitvoerbaar is. De waterschappen willen nadrukkelijk betrokken blijven bij de voortgang. De DUO is ook noodzakelijk om de mogelijke kansen voor de waterschappen te bepalen.
- Portefeuillehouder Beemsterboer (BBB) is het volledig eens met het CDA om realistisch en niet idealistisch beleid te voeren. Maar het is moeilijk gezien de veelheid. HHNK heeft aan die knopen gedraaid waaraan het waterschap kan draaien en intussen ligt de bal bij de provincie. Daar waar mogelijk zet HHNK in op realistische en haalbare doelen. De planperiode loopt af maar van een aantal zaken is bekend dat die doorlopen. En in dat geval wordt daarvan melding gemaakt in de begroting. Voor wat betreft natuurherstel: pas nadat een indicatie van de kosten bekend is, wordt hiervoor een bedrag begroot. Voor een groot deel van de toekomstige kosten is bij het agendapunt over 'De Grote Verbouwing' beslist.

Tweede termijn

- De heer Oudega (PRO) is gerustgesteld nu de portefeuillehouder heeft aangegeven dat er op korte termijn geen grote uitgaven voor de watersysteemheffing te verwachten zijn. Hij verschilt van mening met de portefeuillehouder over de wenselijkheid om ook nog niet exact bekende kosten als raming in een MJP op te nemen. Hij gaat ervan uit dat in 2027 niet in een keer al deze posten wél zijn ingevuld.
- De heer Aerts (50PLUS) verifieert of de portefeuillehouder PRO heeft toegezegd als dagelijks bestuur te zullen gaan kijken naar een heffing op basis van watergebruik. De fractie is daarvan groot voorstander ook omdat zodoende de vervuiler betaalt.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Cramer (VVD) wijst portefeuillehouder Ruiter erop, dat een lift ook een kader is: met een plafond, een vloer. Maar bij HHNK is deze lift de afgelopen jaren alleen maar omhooggegaan en het verschil met het plafond in zijn eigen woning en de bovenkant van een lift is, dat het plafond in zijn huis niet verschuift. De VVD stelt dat het waterschap niet kan blijven doorgaan met niet alleen een forse stijging begroot/voorspellen als in de eerste jaarlaag, maar die dan vervolgens ook nog omhoog te laten gaan als later dat jaar blijkt dat HHNK wordt geconfronteerd met nieuwe taken. Net als Rijkswaterstaat zou dan moeten worden besloten bepaalde wensen voor 2027 later of anders uit te voeren. Dat is -aldus de VVD- de bedoeling van een plafond. De heer Cramer roep het dagelijks bestuur op zich nog eens over dat uitgangspunt te beraden.
- De heer Zoon (Partij voor de Dieren) zegt dat een plafond inderdaad kan stijgen, temeer als bepaalde taken niet worden uitgevoerd waardoor de waterschappen plots worden geconfronteerd met een Natuurherstelverordening die gekoppeld is aan de KRW. Deze zomer zou het concept bekend worden, vandaar de vraag om zo snel mogelijk een raming aan te leveren over de financiële gevolgen. Gedragscode: de PvdD is blij dat er onderzoek en monitoring plaatsvindt en dat de code wordt gehandhaafd door HHNK.
- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) vraagt de VVD of de fractie ook de daad bij het woord gaat voegen.
- De heer Cramer (VVD) begrijpt dat de oppositie het plezierig vindt de coalitie te voorzien van deze prikkel maar de gevraagde mededeling zal uitblijven. De bal ligt immers primair bij het dagelijks bestuur en de betreffende hoogheemraad om zich te buigen over de inbreng van de VVD.
- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) vraagt hoe vaak er met dit type opmerkingen daadwerkelijk iets is gebeurd tussen de commissie en het CHI. Geweten is niet aanwezig. Maar in hoeverre veronderstelt de heer Cramer dat zijn opmerking iets teweeg brengt?
- De heer Cramer (VVD) zegt als eerste: 'Hoop doet leven', maar indachtig het gezegde dat rendementen uit het verleden geen garantie bieden voor de toekomst, is het denkbaar dat er niet zoveel met zijn kanttekening gebeurt. Maar de VVD vertrouwt erop dat dit college -dat al de nodige bijstellingen heeft doorgevoerd- het juiste weet te doen. Waarop de heer Cramer niet op vooruit wil lopen.
- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) vindt het MJP, met daarin plek voor de vele ontwikkelingen, een nuttig boekwerk. Het blijft moeilijk om de diverse omgevingsfactoren te vertalen in concrete gevolgen. En GBV vindt het opvallend dat op bepaalde punten wél ramingen kunnen worden gemaakt, op andere helemaal niet. Dat vindt Gezond Boeren Verstand zorgelijk richting toekomst. Er wordt een rooskleurig beeld geschetst en op het einde van de termijn zal de reserve positief zijn. Maar het MJP gaat voorbij aan de vele onzekerheden. De heer Kramer roept de portefeuillehouder op in het CHI toch een beeld te schetsen en wat dat betreft heeft hij ook vertrouwen in het dagelijks bestuur, net als de VVD.
Naar aanleiding van beantwoorde technische vragen en de beschikbare You Tube-video, borrelden er nieuwe bestuurlijke vragen op. Het leek hem geen goed idee een schorsing aan te vragen om de You Tube-video na te luisteren op de beantwoording/uitleg. GBV heeft de Waterschapswet en het Reglement van Orde geraadpleegd.
De buiten de termijn door andere fracties ingediende vragen zijn immers wel schriftelijk beantwoord ook al lijken deze niet allemaal conform te doen gebruikelijk te zijn

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

opgesteld. De heer Kramer zou het waarderen alsnog een schriftelijk verslag te ontvangen van de technische vragen. Dit als naslagwerk en ten behoeve van de bespreking. Ook omdat de heer Kramer de beantwoording pas de ochtend van 10 juni kon lezen en deze onvoldoende kan duiden met de nu beschikbare informatie/beantwoording. Hij voelt zich hierdoor gehinderd als algemeen bestuurslid. Hij zou ook graag vernemen of andere fracties deze wens delen.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) herhaalt de toezegging om de systematiek van Waterspoor te zullen uitzoeken. De samenhang zit niet in het watersysteem maar in de vervuilingseenheden. Hij kijkt uit naar een boeiende discussie. Voor wat betreft de stijgende belastingtarieven merkt de portefeuillehouder op dat men voorheen steggelde over 1 of 2%. Inmiddels dreigt -inclusief de inflatie- een onvergelykbare stijging (verdriedubbeling) en ook hij vindt het zorgelijk hoe de rekening daarvoor moet worden betaald. HHNK is een taakuitvoerende organisatie en moet zich houden aan wet- en regelgeving. Zie ook de Gedragscode. De enige oplossing is om de kosten op een slimmere manier in de hand te houden wat dan weer een beeld oproept alsof daar voordien niet op werd gelet. Maar HHNK zal zeker gebruik maken van slimmere methodieken of nieuwe hulpmiddelen. In het MJP is hier ook invulling aan gegeven. In 5.3 staat een overzicht van de onzekerheden: een grote opsomming waarin de risico's liggen. Er is geen risicotabel opgesteld, die worden wel op onderdelen gemaakt. De portefeuillehouder was enigszins onthutst door de mail van GBV over het inloopspreekuur. Formeel moeten vragen conform het Reglement van Orde worden beantwoord maar er liggen ook aanvullende afspraken: zo maakt een inloopspreekuur het voor de organisatie eenvoudiger om vragen (soms ook behoorlijk uitvoerig) te beantwoorden in een afgeschermd setting en kunnen de antwoorden worden teruggeluisterd. Indachtig het streven om de organisatie te ontlasten, zou het niet wenselijk zijn als er alsnog schriftelijk moet worden geantwoord. En door openbaarmaking vervalt het voordeel. De fysieke bijeenkomsten werden matig bezocht, de digitale heel goed en bovendien kan daar interactie plaatsvinden. De portefeuillehouder oppert om het onderwerp en de afwegingen nog eens aan te kaarten in het voorzittersoverleg. Conform de Waterschapswet is het dagelijks bestuur gehouden vragen schriftelijk te beantwoorden, zoals GBV terecht aangaf, maar er is ook een afspraak hoe dit te doen. Het schriftelijk beantwoorden van de vele (ingewikkelde) vragen vormen een belasting voor de organisatie.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) steunt de oproep van Gezond Boeren Verstand. Zelf heeft hij het onderwerp ook al eens aangekaart. De beantwoording wordt immers van papier gelezen en dus kan die worden rondgestuurd, zonder verdere verplichtingen.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) licht toe dat de tekst wordt opgelezen en rondgestuurd, met annotaties. Maar de medewerkers zijn vrij in de beantwoording en die is niet door de hele organisatie vooraf gecheckt. Het betreft een vertrouwelijke link die beperkt toegankelijk is. Schriftelijke antwoorden daarentegen worden openbaar gemaakt. De wat lossere beantwoording kan tot meer begrip leiden over hoe HHNK zaken heeft opgepakt en om de beweegredenen van de opstellers van het MJP te vernemen. Het betreft extra informatie. Voorheen werd een fysieke bijeenkomst belegd die veelal alleen door de financiële deskundigen van de fracties werd bijgewoond. De digitale vorm leidt tot meer opkomst en een betere interactie.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) is positief over deze digitale vorm waaraan velen hebben deelgenomen, afgaande op zijn waarneming. Maar het is BBW

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

niet bekend of de fractie Gezond Boeren Verstand ook was aangehaakt, bijvoorbeeld. BBW wijst op het door de Klankbordgroep doorlopen traject waarin werd gesproken over het MJP en de duidelijk gemaakte afspraken, onder andere over deze digitale avond zonder expliciete verslaglegging en schriftelijke antwoorden. Mede om de organisatie niet extra te belasten. Maar men kan de gemaakte video terugkijken en bovendien werd steeds gevraagd of de vragen naar tevredenheid waren beantwoord.

- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) zegt dat hij door andere bezigheden niet kon aansluiten bij de bespreking maar de video wel heeft teruggeluisterd. Hij vindt een digitaal spreekuur een nuttig en waardevol instrument maar de korte tussenliggende periodes maakt alles wat complex. Het zou goed zijn als er na dit spreekuur ruimte zou zijn om technische vragen in te dienen ter beantwoording. De korte tijdslijnen maken het erg uitdagend en de heer Kramer mist een naslagwerk waarin men zaken kan opzoeken. Met behulp van moderne technieken is een verslag zijns inziens goed op te stellen.

De voorzitter veronderstelt dat de heer Kramer dit ook zelf zou kunnen doen.

- De heer Kramer (Gezond Boeren Verstand) zegt uiteraard, maar heeft een voorkeur als het via het normale proces zou gebeuren.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat het dagelijks bestuur en de organisatie een faciliterende functie heeft richting algemeen bestuur. Procedures e.d. worden veelal in het fractievoorzittersoverleg besproken, dus adviseert hij Gezond Boeren Verstand dat nu ook te doen. Maar hij begrijpt de opmerking over de korte termijnen en zegt toe dit aandachtspunt mee te nemen.
- De dijkgraaf vindt het prima als men het bespreekt op het fractievoorzittersoverleg. Maar hij wijst wel op de driehoek: tussen snelheid, kwaliteit en volledigheid. In het geval van korte termijnen moet ergens een keuze worden gemaakt: het is gewoon onhaalbaar om zeg honderd vragen (ook op detailniveau) uitgebreid schriftelijk te beantwoorden. Uiteraard kan het fractievoorzittersoverleg andere keuzes maken.

De voorzitter zegt dat het onderwerp zal worden geagendeerd voor het fractievoorzittersoverleg.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt in reactie op de PvdD dat wordt toegewerkt naar 1 september. Omdat in de concept-nota al diverse stukken van HHNK zijn verwerkt (KRW, water en bodem sturend, aantallen boomkronen in stedelijk gebied) lijkt het haar goed na te gaan welke onderdelen het waterschap raken en wat dan te doen. De gevolgen voor het waterschap worden in kaart gebracht maar dat gaat niet lukken voor september. Bovendien is het denkbaar dat tegen die tijd er een andere portefeuillehouder verantwoordelijk is.

Vervolg bespreking (bijlage 4)

4. op basis van de toelichtingen in bijlage 4 een verzamelkrediet van € 208,51 miljoen beschikbaar te stellen voor:

- a) uitvoeringskrediet centrale vergistingsinstallatie van € 120,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 124,0 miljoen (€ 4,0 miljoen voorbereidingskosten);*
- b) aanvullend uitvoeringskrediet voor 'De Grote Verbouwing' van € 79,0 miljoen, waarmee het totaalkrediet uitkomt op € 141,7 miljoen;*
- c) uitvoeringskrediet vervanging waterbouwasfalt Helderse Zeewering van € 5,0 miljoen;*
- d) uitvoeringskrediet overname windturbine Wervershoof en koppeling met rwzi Wervershoof*

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

van € 2,3 miljoen;

e) uitvoeringskrediet vervanging zonnepanelen hoofdkantoor van € 0,15 miljoen;

f) uitvoeringskrediet vervanging werkschip Zuiderzee van € 0,9 miljoen;

g) uitvoeringskrediet vervanging groot materieel 2027 van totaal € 1,160 miljoen:

- vervanging 3 maaiboten incl. trailer t.b.v. werf Kwadijk (€ 0,66 miljoen, looptijd 2027)
- vervanging containervrachtwagen met haakarm t.b.v. werf Zwaagdijk (€ 0,5 miljoen, looptijd 2027-2028);

5. het uitvoeringskrediet centrale vergistingsinstallatie na instemming van het algemeen bestuur onder te brengen in het uitvoeringskrediet van De Grote Verbouwing van de waterketen;

6. het overboeken van de bestaande kredieten naar het krediet voor 'De Grote Verbouwing' waardoor het totaal krediet uitkomt op € 265,7 miljoen.

- De heer Frowijn (CDA) is zorgelijk over het voorstel van 'De Grote Verbouwing' van de waterketen. Er zijn (technische) vragen gesteld over de investering in de vierde trap. Er werd geantwoord dat er -hoewel het wettelijk nog niet verplicht is hierin te investeren- lijkt de besloten beleidslijn te worden verlaten zonder aanvullende onderbouwing. Dat kan niet. Kunnen de bedragen in het MJP worden verlaagd met de vermeende investering in de vierde trap of is deze in dit uitvoeringskrediet nog niet opgenomen?
Tevens is geantwoord dat investeringen in de assets in het kader van 'De Grote Verbouwing' niet per definitie leidt tot een lager energieverbruik. Voor het CDA is dit een randvoorwaarde voor 'De Grote Verbouwing' van de waterketen. Kunnen de bedragen in het MJP worden verlaagd met de energiebesparingen van nieuwe investeringen in 'De Grote Verbouwing'?
- De heer Imfeld (Water & Natuur) vraagt of kan worden onderzocht of leaseconstructies voor investeringen niet meer opleveren dan eigen aanschaf en onderhoud.
- De heer Oudega (PRO) ziet grote voordelen in het koppelen van de kredieten van 'De Grote Verbouwing' en vertrouwt op een goede rapportage ten behoeve van de controle door het algemeen bestuur. Vraag: wat betekent het dat a t/m g worden aangemerkt als 'verzamelkrediet'? Stel PRO is tegen punt e (niet het geval): moet men dan tegenstemmen of een amendement indienen om besluit 4 te veranderen?
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) geeft nog geen oordeel over het gevraagde 'aanvullend uitvoeringskrediet voor 'De Grote Verbouwing' van € 79,0 miljoen, waarmee het totaal krediet uitkomt op € 141,7 miljoen;' en heeft nog wat vragen bij: 'a) uitvoeringskrediet centrale vergistingsinstallatie van € 120,0 miljoen, waarmee het totaal krediet uitkomt op € 124,0 miljoen (€ 4,0 miljoen voorbereidingskosten);'. De fractie stemt in het de terugverdientijd van 20 jaar. Maar waarom is gekozen voor Geestmerambacht? Er is een businesscase opgesteld. De € 2,1 miljoen is de kostenbesparing op het slib, maar de opbouw van verdere besparingen is onduidelijk. De exploitatiekosten en de opbrengsten zijn evenmin opgenomen: die worden vanaf 2032 verwacht. Maar bij de personele consequenties wordt extra formatie genoemd en die is opgenomen in 'De Grote Verbouwing' van de waterketen van het MJP 2027-2031. Dat is toch een onderdeel van de exploitatie? Wanneer worden deze personeelsleden aangesteld? Er wordt niet aangegeven wanneer HHNK hen nodig heeft. Met de overige punten stemt Waterplatform Groen, Water & Land in.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) zegt dat het hier dus gaat over 'De Grote Verbouwing', de opsomming van alle gelden tevens onder de noemer K35. Zie bijlage 4b. Bij 4 d gaat het over een uitvoeringskrediet 'Overname windturbine' met een

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

koppeling met de rwzi Wervershoof. Vraag: waarom wordt dit niet ondergebracht bij 'De Grote Verbouwing'? Ten behoeve van het wenselijke overzicht voor het algemeen bestuur. 4f: op zijn vraag of uitbesteding was onderzocht werd door de ambtenaar geantwoord dat dit te duur was en het slechts voor een korte periode zou gelden omdat het schip aan de ketting is gelegd. Er wordt nu voor € 0,9 miljoen geïnvesteerd. Boeren Burgers Waterbelang vraagt zich af hoe vaak het schip eigenlijk wordt gebruikt en wijst op de voor de provincie uit te voeren vaarwegbeheertaak. Drie schepen met kraan van de provincie liggen bij De Lange Balk. Kunnen HHNK en de provincie de vaarwegbeheertaak niet gezamenlijk doelmatig en efficiënt op zich nemen zodat deze aanschaf kan worden vermeden.

- De heer Lap (Fractie Arie Lap) stelt dat aan dit MJP een lijst met uitvoeringskrediet is toegevoegd. Hij vindt dat dit eigenlijk niet kan. Deze horen zijns inziens in een begroting thuis of een wijzigingsbesluit. Zijn aanvullende inbreng over 'De Grote Verbouwing' komt aan de orde in het CHI.
- De heer Zoon (Partij voor de Dieren) memoreert dat portefeuillehouder Beemsterboer bij het Impulsprogramma KRW in het MJP van 2026 budget had gevraagd. Geen waterlichaam verkeert in goede staat en in dit MJP wordt voorgesorteerd op het verschuiven van de doelen naar 2033. Er schuift alvast circa € 3 miljoen door naar de volgende planperiode. Voor 'De Grote Verbouwing' wordt een bedrag van € 265 miljoen voorgesteld. Bijna 10 keer het hele KRW-budget terwijl 'De Grote Verbouwing' het KRW-probleem geenszins zal oplossen. Hoeveel KRW-maatregelen zouden niet genomen kunnen worden met deze € 265 miljoen? Volgens de Partij voor de Dieren kunnen daarmee duizenden kilometers natuurvriendelijke oevers worden aangelegd, bijna 8.000 boeren zouden kunnen omschakelen naar biologische bedrijfsvoering. Het zou een gigantische impact hebben op nitraat- en fosfaatbelasting, stikstofuitstoot en ook het landbouwgif in het water zou drastisch afnemen. Ook zou de biodiversiteit een enorme boost krijgen. Kortom: hele positief voor de KRW. De PvdD vindt 'De Grote Verbouwing' ook heel belangrijk en vindt niet dat er minder geld naar toe moet. Maar de KRW komt er veel beperkter vanaf. Het motto: 'Wat er niet inkomt, hoeft er ook niet uit' is toepasbaar of de KRW als de riolering. Dit motto komt financieel evenwel niet terug bij het MJP bij beide thema's. De fractie stemt in met de gevraagde bedragen en de genoemde toepassingen maar wil er in het CHI nog wel graag verder over willen discussiëren.
- De heer Cramer (VVD) herhaalt bij het aanvullend uitvoeringskrediet voor 'De Grote Verbouwing' de bij K35 gemaakte kanttekening: de VVD vindt dat de bovenwettelijke K35-maatregelen per geval moeten worden beoordeeld. Waarom wordt gekozen voor één grote centrale vergister en niet voor meerdere kleinere? Een vergister veroorzaakt veel vervoersbewegingen en gesleep met slib. Is er nagedacht over een alternatief waarmee vervoersbewegingen kunnen worden geminimaliseerd?
- De heer Rooker (Ongebouwd) gaat akkoord met alle uitvoeringskredieten en sluit zich aan bij de vraag van de VVD over de vergister(s).
- Mevrouw Zuurbier-Oudhuis (BBB) heeft een vraag over 4c: de vervangingsopgave van het waterbouwasfalt als koppelkans opnemen bij een onderhoudsopgave bij het HWBP-project Helderse Zeewering. Kan het dagelijks bestuur aangeven waar die kans uit bestaat en de vraag of het financiële voordeel dan € 5 miljoen bedraagt.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt dat het de intentie is om de vierde trap zo goed mogelijk in te richten maar deze zal zelf leiden tot een hoger energieverbruik.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

HHNK doet alles om de energieneutraliteit in 2035 te behalen. Maar het is denkbaar dat dit niet op elke asset kan, maar daarvoor kan HHNK terugvallen op de windmolen, zonnepanelen, en is hopelijk de netcongestie verholpen dan wel wordt gewerkt met accu's. Als energiebesparing kan worden ingeschat, wordt die in het MJP meegenomen. Hij veronderstelt dat leaseconstructies HHNK extra geld kunnen kosten maar de portefeuillehouder zal een en ander uitzoeken en schriftelijk beantwoorden.

- De dijkgraaf zegt dat de ervaringen met de cross-border leaseconstructies niet al te positief waren. Het is complex om een publieke taak onder te brengen bij commerciële bedrijven.
- De heer Imfeld (Water & Natuur) zegt dat hij ook doelde op lease voor auto's en machines.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) meent dat cross-border lease pas kan renderen bij investeringen van minimaal € 500 miljoen. Deze internationale constructie loopt altijd via de USA en vergt veel mankracht (intern en extern).
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt dat uitgebreid is gekeken naar de één of meerdere kleine locaties voor de slibdroger. De te besparen transportbewegingen kunnen niet op tegen de meerkosten van decentraal bouwen. Zij herhaalt de toezegging om alles wat uit de K35 aan investeringen wordt gedaan apart aan het CHI voor te zullen leggen. Zij verschilt van mening over de vraag of het per se bovenwettelijke maatregelen betreft. Binnen de RSA moet HHNK verduurzaming meenemen. Vandaar dat de koppeling juist zo goed is. HHNK laat de vastgestelde strategie micro's niet zomaar loslaten alvorens 'De Grote Verbouwing' is vastgesteld en een route is bepaald voor wat betreft de realisatie van een vierde trap bij welke rwzi's. Momenteel staat hiervoor alleen Eversteekoog daarvoor op de planning. Afhankelijk van wet- en regelgeving moeten ook op de kleinere zuiveringen maatregelen worden getroffen. Een vierde trap zal extra energie vergen, vandaar dat de focus op energiebezuiniging essentieel is. Windmolen: deze wordt na de zomer -indien het CHI ermee instemt- meteen aangeschaft waarmee het krediet dus ook niet meer kan worden ondergebracht in het verzamelkrediet van 'De Grote Verbouwing'. De 16 fte voor 'De Grote Verbouwing': deze worden gefaseerd ingevoerd. De portefeuillehouder verwacht dat de ene fte (van deze 16) voor de slibvergister later dan 2028 wordt ingevuld. De exploitatie is voorzien in 2032. De portefeuillehouder zal het verschil nader schriftelijk toelichten. HHNK gaat minder slib produceren. HHNK hoeft minder te investeren in diverse ontwateringsinstallaties (deze worden rondom de slibvergister geconcentreerd). Er HHNK gaat groen gas verkopen. De bouw neemt meerdere jaren in beslag dus de verhouding kan niet exact worden bepaald. Maar er wordt nu geschat dat alle investeringen in 20 jaar zijn terugverdiend.
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) ziet alleen € 2,1 miljoen. € 124 miljoen is een behoorlijke last. Een aantal investeringen wordt vermeden en er is opbrengst van groen gas. Hij had dan ook een business case verwacht. Hij zal een afspraak maken voor nadere uitleg.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat het werkschip De Zuiderzee uit de vaart is gehaald. Er wordt onderzocht of HHNK schepen van de provincie kan huren maar de eerste berichten zijn weinig hoopgevend. Het huren van een bemand schip elders kost € 150k per jaar. Mogelijk dat eerst kan worden samengewerkt met de provincie maar al met al ligt de aanschaf van een eigen schip in de lijn der verwachtingen. Asphalt: het

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

betreft een meekoppelkans (onderhoud aan HWBP-project) en die is niet subsidiabel. Koppeling: HHNK vraagt € 5 miljoen krediet om in te zetten en het project te koppelen met het HWBP. Zonder die koppeling zou twee keer werkzaamheden aan de dijk betekenen en dat zal waarschijnlijk meer dan € 5 miljoen kosten.

- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt in reactie op Fractie Arie Lap dat het dagelijks bestuur vaak werd verweten al weer snel een begrotingsaanpassing of een kredietaanvraag voor te leggen. Ook wil het dagelijks bestuur de eerste jaarschijf als uitgangspunt zien voor de begroting zodat er ook doelmatiger kan worden gewerkt. Gezien de gebruikelijke levensduur van gemiddeld 20 jaar is kopen voordeliger dan leasen. Er wordt wel gekeken naar leasemogelijkheden voor auto's.

Tweede termijn

- Mevrouw Zuurbier-Oudhuis (BBB) verwijst naar pagina 29 van 44, onder 5.3: 'Onzekerheden bij waterveiligheid'. Als wordt besloten de balgstuwkeringen in Akersloot en West-Graftdijk te vervangen (Alkmaardermeer) is dan onderzocht of de bestaande installatie voorafgaand aan de vervanging nog één keer kan worden ingezet voor een grootschalige oefening met de Veiligheidsregio (en eventueel Defensie) om ervaring op te doen met de werking van deze kering in het geval van een crisis.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) kondigt aan dat na de zomer de compartimentering (inclusief de balgstuwkeringen) aan bod komen in het CHI. HHNK durft ze niet te verwijderen bij wijze van test omdat gevreesd wordt dat ze daarna niet meer zullen passen in de zakken.

De voorzitter concludeert dat het MJP als bespreekstuk zal worden doorgeleid naar het CHI.

7. Programma ruimtelijke adaptatie 2027-2033 (26.0131554)

Voorgenomen besluit:

- a. Akkoord te gaan met het programmaplan Ruimtelijke Adaptatie 2027 – 2033 (26.0001350);*
- b. Hiermee op hoofdlijnen de kaders vast te stellen voor het college van D&H voor de uitwerking en vaststelling van de nadere regels voor de subsidieregeling 'Klimaat Actief Noorderkwartier 2 – wateroverlast in de stad' (conform artikel 4, Algemene subsidieverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2023).*

De voorzitter leidt in: ook HHNK merkt dat het klimaat verandert. De leefomgeving moet hiertegen worden gewapend wat ruimtelijke adaptie vergt. De huidige programmaperiode loopt in 2026 af. Het nieuwe ligt voor. De beantwoording van de technische vragen staan in iBabs.

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat HHNK in 2050 klimaatrobuust moet zijn ingericht. Hoe dit gaat gebeuren is opgenomen in het Programmaplan Ruimtelijke Adaptie. Er moet dus veel gebeuren en HHNK wil een tandje bijzetten. Het Programmaplan is gebaseerd op de Delta-beslissingen (de herijking).
- Mevrouw Visser (Partij voor de Dieren) zegt de noodzaak voor ruimtelijke adaptie breed wordt erkend. De klimaateffecten nemen sneller en eerder dan gedacht toe, vandaar dat ook maatregelen versneld moeten worden. Het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie is gedegen opgezet, maar de PvdD wil een toevoeging mede naar aanleiding van de oproep van Em. Prof. Dr. Ir. Hans Mommaas (ecologische autoriteit): 'Men moet het hebben over water, bodem én natuur sturen'. De problemen voor de natuur vanwege stikstof, de KRW, de inrichting van Natura 2000 zijn alleen op te lossen als ook natuur als vast leidend principe wordt toegevoegd aan alle plannen. Zie ook het recente rapport

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

Living Planet. Een verzwakking van de ecosystemen leidt tot afname van de natuurlijke veerkracht waarvan het waterschap steeds afhankelijker wordt. In pijler 5 wordt 'biodiversiteit en natuurinclusiviteit' weggemoffeld aangestipt maar de fractie vindt dat natuur een eigen pijler verdient. Dus voeg natuur als een 10de pijler toe aan het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie. Bij alle maatregelen voor klimaatadaptatie worden ook de effecten getoetst op de natuur. De beleidsarme Natuurherstelverordening is daarbij het uitgangspunt. Verslechtering van de biodiversiteit mag in geen geval optreden.

- De heer Cramer (VVD) oppert in aanvulling op de oproep van de PvdD om ook het verdienvermogen van een ieder voor de voorgestelde 10de pijler toe te voegen. Ecologie moet immers wél worden betaald. De VVD verwijst naar de verschillende inzichten over de K35-maatregelen (wettelijk verplicht ja/nee). Vraag: zijn de in dit Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie voorgestelde maatregelen (boven)wettelijk? De VVD vindt de inrichting van de openbare ruimte primair een taak van gemeenten. Vraag is: past HHNK bovenwettelijk smeermiddel aan hopende zodoende als waterschap als laatste onderdeel van de keten, minder overlast te ervaren? Of voert het waterschap een wettelijk taak uit?
- De heer Rooker (Ongebouwd) stelt dat HHNK vooral de taak heeft om gemeenten aan te sturen en te stimuleren. De fractie kan instemmen met het voorstel.
- Mevrouw Dijck (BBB) wil graag een concretisering van het voornemen van HHNK om 'een tandje bij te zetten'. De fractie begrijpt de noodzaak om voorbereidingen te treffen op extreme neerslag- en wateroverlast, maar zou graag vernemen wat de maatregelen concreet opleveren. En ontvangt HHNK subsidie? Welke adviezen is HHNK voornemens te geven bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen? Zijn ondergrondse parkeergarages nog wel een goed idee of worden deze de toekomstige waterbergingslocaties van Noord-Holland? Komt er een tussenevaluatie?
- Mevrouw Brouwer (Gezond Boeren Verstand) vindt de doelstelling van het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie zeer sympathiek, maar het lijkt de fractie nog niet 'af'. Het bevat veel vaagheden, aannames en onzekerheden, vooral over de vraag of de uitvoering al dan niet valt onder HHNK of bij de gemeenten. Er wordt aangegeven dat het financiële aspect nog vrij onzeker is. Idem dito de uitbreiding van de vitale/kwetsbare assets. Wat als daarvoor aanvullende middelen zijn vereist en hoe moeten die gezien worden in relatie tot dit voorstel? Idem dito de extra personele capaciteit voor het aanvragen van de subsidies. De fractie heeft ook vragen over de kaderregels voor de klimaatadaptatie. Er staat: '*We gaan proberen het te organiseren*'. Dat duidt dus op een van de vele aannames over de uitvoering, invulling en financiën en Gezond Boeren Verstand zou graag meer verduidelijking voorafgaande aan het CHI.
- De heer Frowijn (CDA) ziet de klimaatverandering als een van de belangrijkste uitdagingen voor de eigen waterhuishouding. Klimaatbestendige maatregelen zijn een vereiste. Maatregelen in het landelijk gebied kunnen via het Landbouwsubsidieportaal worden gestimuleerd maar de noodzaak voor klimaatadaptatie bestaat ook in stedelijke gebieden. Nieuwe bouwlocaties moeten klimaatbestendig worden ingericht en het waterschap moet tijdig bij ruimtelijke plannen worden betrokken. Het CDA blijft een fervent voorstander van het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie dat naadloos aansluit bij de contouren van de Toekomstvisie met inzet op veel meer adaptieve maatregelen en het belang van samenwerking met partners centraal komt te staan. De fractie waardeert het mooie betoog van de Partij voor de Dieren maar gevoelsmatig vindt het CDA water en bodem sturend iets anders dan natuur-sturend.

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Aerts (50PLUS) staat volledig achter het voorstel. Het is belangrijk gezien de veranderende milieumomstandigheden hier aandacht aan te besteden. Subsidie: hoe is de prioritering geregeld? Op basis van inhoud, op basis van moment van aanvraag?
-
- Mevrouw Giardina-van Kampen (Water & Natuur) vindt het positief dat er aandacht is voor ruimtelijke adaptie en voor de samenwerking, monitoring en gericht resultaat. Het is ook positief dat de maatregelen moeten bijdragen aan de biodiversiteit, natuur- en waterkwaliteit. In hoofdstuk Interne Samenhang zou ook gekeken moeten worden naar de integraliteit in monitoring van de daar genoemde doelen. Al met al is de fractie dus positief over het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie.
- Mevrouw Schreuder (PRO) zegt dat het onderwerp ruimtelijke adaptie mede door de inzet van portefeuillehouder Hartog (en vele anderen) veel aandacht heeft gekregen. Hierdoor zijn de gemeenten ervan doordrongen dat zij klimaatadaptieve maatregelen *moeten* nemen. Vraag: moet HHNK hieraan dan nog jaar-na-jaar subsidie aan besteden of dient HHNK de gemeenten te melden dat het intussen hun eigen verantwoordelijkheid is. Door de veelheid pijlers (en het verzoek er nog een aan toe te voegen) kan PRO het fundament bijna niet meer zien. Wie draait op voor de kosten als pijlers wegvallen onder de adaptaties? HHNK wil participeren en bij overleg worden betrokken, maar PRO wijst erop dat vooral ook is aangedrongen op meer zeggenschap van HHNK. De fractie vindt het hoog tijd deze wens, een meer sturende rol voor HHNK, ook in documenten te verwoorden. In plaats van slechts een meepratende rol. Gaat HHNK dit extern uitdragen?
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) gaat van harte akkoord met het voorstel om met KAN-2 (Klimaat Actief Noorderkwartier 2) gemeenten te blijven en ook beter te stimuleren om een adaptieve gemeente te worden. De fractie kan niet vinden welke thema's met name aan de orde kwamen. Verwacht de portefeuillehouder dat deze de komende zeven jaar zullen veranderen. Welke kant gaat het op, welke onderwerpen staan centraal bij het stimuleren?
Gemeenten moeten het initiatief nemen. Kan HHNK daarbij meer prioriteren? Is er al een blauwdruk van de meest kwalitatieve gemeente? Om op basis daarvan gemeenten meer te stimuleren in die dingen die ook voor het waterschap van belang zijn. Er zou zelfs gedacht kunnen worden aan een ranking van gemeenten.
In KAN-1 en nu ook in KAN-2 gaat er erg over waterrobustheid, met name doelend op wateroverlast maar Waterplatform Groen, Water & Land vindt dat ook droogte-robustheid meer aandacht verdient.
- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) vindt ruimtelijke adaptie uitermate belangrijk en is dankbaar voor de zeer gedreven pleitbezorger in de persoon van portefeuillehouder Hartog. Het is zeer onwenselijk als bij wateroverlast in de stad het water snel afvloeit richting landelijk gebied gezien onder andere vervuiling. De fractie is ook vóór het scheiden van de hemelwaterafvoer om de gemeentelijke riolen te ontlasten en de volstrekt onwenselijke afvoer naar de gemeentelijke overstorten te voorkomen. Subsidieregeling KAN-2- wateroverlast in de stad is een vervolg op de subsidieregeling uit 2022 en 2026. Er zal dus al zicht zijn op wat daarmee is gedaan en wat de effecten zijn. *'Pijler 7. Communicatie - We vergroten bewustwording en stimuleren inwoners, bedrijven en partners om zelf bij te dragen aan een klimaatbestendige leefomgeving.'* Heeft de portefeuillehouder een spin-offeffect gesignaleerd? Of verwacht zij die?
- De heer Lap (Fractie Arie Lap) is overwegend tevreden met het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie waar de hoogheemraad zich ook zeer sterk voor maakt. Steden

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

dienen zich bewust te zijn van de wateroverlast- en watertekortproblematiek. Het gevaar van goede samenwerking en het mee willen beslissen is dat men werk naar zich toe trekt. De fractie vindt dat de verantwoordelijkheden en uitvoering bij de daarvoor verantwoordelijke partij blijven. Als de subsidie bedoeld zijn als smeermiddel is dat prima, maar indachtig het Landbouwportaal kan de pot snel uitgeput raken en resteert er niets meer voor later ingediende prima plannen waaraan HHNK best subsidie had willen verlenen. Kan HHNK het geld niet beter bewaren om gericht in te zetten als smeermiddel in plaats van een hele subsidieregeling te gaan opzetten?

- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) dankt voor de complimenten voor het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie. In reactie op de PvdD antwoordt de portefeuillehouder de wens om ook natuur toe te voegen begrijpelijk, maar HHNK houdt zich zoveel als mogelijk aan de pijlers voorgeschreven door het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). In 2012 is het DPRA opgericht door het Rijk om een plan te maken zodat de leefomgeving in 2050 klimaatbestendig is. In 2014 zijn de waterschappen hierbij betrokken. Het Rijk heeft de waterschappen, provincies en gemeentes verplicht om door middel van samenwerking deze opdracht uit te voeren. Er werd alleen subsidie verstrekt als deze gezamenlijk werd aangevraagd (de toenmalige Impulssubsidie). HHNK is vrijwel de grootste landelijke werkregio bestaande uit 26 gemeenten, opgedeeld in vier deel/werkregio's en het voorzitterschap is belegd bij HHNK. Het waterschap zit ook in de stuurgroep van het DPRA en HHNK heeft dus meegeschreven aan de herijkte Delta-beslissingen (ook vanuit de UvW). Dus is bekend wat verwacht mag worden en nodig is, zoals de monitoring. Er is dus geen sprake van vrijblijvendheid: het is een wettelijke taak. De portefeuillehouder is positief over de samenwerking tussen de partners in de werkregio HHNK en gemeenten beseffen dat zij in een zeer lage delta liggen. HHNK houdt vast aan de pijlers die ook als basis dienen voor de monitoring die niet met andere doelen kan worden uitgebreid.
- Mevrouw Giardina-van Kampen (Water & Natuur) zegt dat zij niet per se aandrang op meer monitoring maar verzocht om bij de interne samenhang ook te kijken naar de effecten op de waterkwaliteit, waarop ook anderszins wordt gemonitord. W&N vraagt oog te hebben voor de samenhang.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat dit niet mogelijk is: het DPRA zet deze monitoring op. Extra toevoegingen kunnen niet en zou zij ook ontraden. De werklast in dit programma is al fors en men gaat proberen te monitoren wat al echt werkt in de ruimtelijke adaptatiemaatregelen. Bij toevoegingen kan ook niet meer zuiver worden gemonitord richting de Deltacommissaris. In het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie staat duidelijk vermeld dat HHNK altijd kijkt naar andere subsidiebronnen. De subsidie van het Rijk komt waarschijnlijk te vervallen maar mogelijk terug via uitvoeringsmankracht. De vraag over waterbergingen in parkeergarages dient de BBB voor te leggen aan gemeenten, die deze aanleggen en beheren.
De portefeuillehouder neemt aan dat Gezond Boeren Verstand de doelstelling zowel sympathiek als noodzakelijk acht om in 2050 klimaatbestendig te zijn. De rolverdeling is soms enigszins diffuus: waar mogelijk wordt bij grote werken gestreefd naar het model werken-met-werken. Zie de ondertunneling van spoorovergang (wens gemeente) en uitbreiding watersysteem via een nieuw gemaal (wens HHNK). Overleg heeft geleid tot samenwerking. HHNK kent zijn rol als waterbeheerder maar soms levert waterschap kennis, adviseert of is partner. In de Visie op de ruimtelijke adaptie staan de diverse rollen goed uitgelegd en die visie wordt gevolgd.
De vraag over aanvullende middelen is begrijpelijk: vitaal en kwetsbaar is een heel apart programma, dat los van het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie staat. De

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

impulsregeling moest indertijd worden ingeregeld met de rol van een kassier. HHNK heeft getracht die rol op zich te nemen maar dat werd niet toegestaan. Uiteindelijk heeft de provincie die rol op zich genomen. HHNK probeert zoveel mogelijk zelf de subsidies te regelen met de eigen subsidiecoördinatoren maar vanwege de samenwerking is er geen compleet beeld. HHNK organiseert alles zo optimaal mogelijk maar inhuur op een bepaald project kan noodzakelijk blijken te zijn. Voorts adviseert de portefeuillehouder de tussenevaluatie van de vorige ruimtelijke adaptie erop na te lezen. Het is niet zo dat de subsidie gaat naar de eerste aanvragers. De subsidie wordt ingezet daar waar de meeste impact wordt verwacht. Zie de beheersmaatregelen (pagina 5): *'scherpe voorwaarden stellen aan de subsidie zodat we impact maken daar waar de meeste potentiële schade zich kan voordoen'*. HHNK wil grote stappen gaan zetten. In reactie op PRO benadrukt de portefeuillehouder dat het gaat om het domein van de gemeenten. Gezamenlijk wordt geprobeerd stappen te zetten maar het is niet aan HHNK om eisen te stellen maar op pagina 20 en 22 wordt gemeld dat het Rijk water en bodem sturend weer meer als uitgangspunt ziet. De waterschappen willen op die basis werken, temeer in de ruimtelijke adaptie en het beschikbare kaartmateriaal is steunend. Over een aantal jaren kan mogelijk een overzicht worden opgesteld van de best scorende gemeenten maar de portefeuillehouder is trots op alle gemeenten in het werkgebied. Zij zijn zich bewust van de noodzaak van actie. Droogte wordt meegenomen als koppelkans, maar er wordt wel bewust gefocust op het urgente onderdeel: de wateroverlast. Hiervoor wil men het subsidiegeld ook inzetten.

In de tussenevaluatie kan men een overzicht van de KAN-1 aantreffen. HHNK laat de verantwoordelijkheden daar waar ze thuishoren (zie de rolverdeling) maar het waterschap probeert wel aan te sporen ook gezien de voordelen waarvan HHNK kan meeprofiteren als bewoners tuinen ont-stenen e.d. en water vasthouden. Op pagina 5 zijn de scherpe voorwaarden voor de subsidie verwoord.

De voorzitter meldt (ten behoeve van het verslag) dat de heer Schipper (Boeren Burgers Waterbelang) om 21:57 uur de vergadering heeft verlaten.

Tweede termijn

- De heer Cramer (VVD) constateert dat alle onderdelen (één uitgezonderd) vermeld op pagina 29 van bijlage 1 van het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie, kunnen worden gevat onder het motto 'samenwerken' als juridische basis voor de verplichtingen die het waterschap op zich heeft genomen in het kader van het DPRA. Voor zover nu bekend geldt dat niet voor de subsidieregeling KAN. Immers: daarmee subsidieert HHNK medeoverheden omdat die zelf hun wettelijke verplichting niet/onvoldoende op zich willen nemen. De VVD veronderstelt dat er geen wettelijke verplichting is die HHNK noopt € 1 miljoen uit te delen aan gemeenten in dit gebied die 'te beroerd zijn' zelf te investeren. Het is begrijpelijk dat zij enthousiast zijn over deze subsidie en de VVD begrijpt nog beter dat dit in nog sterkere mate geldt voor portefeuillehouder Hartog, maar het algemeen bestuur dient de vraag te beantwoorden of HHNK elk jaar € 1 miljoen belastinginkomsten van de ingelanden moeten uitgeven aan gemeenten die zelf niet genegen zijn datgene te doen wat ze volgens het kader van de ruimtelijke inrichting zouden moeten doen. Of ziet de VVD dit verkeerd?
- De heer Aerts (50PLUS) herhaalt de ook door de heer Lap gestelde vraag over de volgorde waarop aanvragen voor subsidie worden ingediend. Worden vragen die later binnenkomen alsnog behandeld?

De voorzitter heeft uit de beantwoording door de portefeuillehouder begrepen dat de subsidie wordt besteed daar waar de meeste impact wordt verwacht.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- De heer Aerts (50PLUS) zegt dat het hem met name gaat om het tijdstip.
- De heer Breedijk (Waterplatform Groen, Water & Land) wijst de heer Cramer erop dat bij KAN-1 circa 10-30% van de aanvragen is toegekend. Het gaat dus om stimuleringssubsidie en er wordt dus niet betaald voor zaken die gemeenten zelf zouden moeten doen.
- De heer Cramer (VVD) zegt dat hij niet heeft gezegd dat het een totale betaling betrof. Wat blijft is dat gemeenten een deel van de kosten die ze anders zelf zouden moeten dragen 'doorschuiven' naar het waterschap. Dat is net zo onprettig dan als een gemeente in het kader van de rioolwaterzuivering elke prikkel ontbeert om zorgvuldig om te gaan met hun effluent/het influent van het waterschap waardoor HHNK op extra kosten wordt gejaagd. Een niet-kloppende prikkel leidt tot dit soort gedrag en de VVD vindt het rondpompen van geld tussen diverse overheden ten principale geen gezond uitgangspunt.
- De heer Lap (Fractie Arie Lap) denkt dat de subsidie als smeermiddel is bedoeld. Vergelijkbaar met het Landbouwportaal. Hij neemt aan dat het bovenwettelijke zaken betreft vanwege klimaatverandering.
- De heer Cramer (VVD) zegt dat er een fundamenteel verschil is tussen de ene overheid die de andere subsidieert. Hij vindt het denkbaar dat de overheid burgers/ondernemers prikkels geeft om gedrag te vertonen dat ze zonder die prikkels niet uit zichzelf zouden vertonen. De VVD is overigens niet ten principale voor subsidiëring van ondernemers die anders niet zouden doen wat ze eigenlijk zouden moeten doen. Het lijkt hem wijs deze avond niet ook te gaan discussiëren over het Landbouwportaal.
- Mevrouw Visser (Partij voor de Dieren) begrijpt dat een extra pijler niet kan omdat de DPRA-afspraken vastliggen. Kan tijdens DPRA-overleg worden nagegaan of in pijler 5 'natuur en natuurbelangen' ingevoegd kunnen worden? Aan subsidies worden scherpe voorwaarden verbonden. Maar de WUR publiceerde een onderzoek dat aantoonde dat veel overheidssubsidies bijdragen aan biodiversiteitsverlies. Reden: veel subsidies en belastingkortingen hebben een gemengd of zelfs negatief effect op biodiversiteit. Kan de portefeuillehouder toezeggen dat bij de toekenning van subsidies (ook bij de scherpe voorwaarden) de effecten op natuur en biodiversiteit worden meegenomen? En dat natuur sturend moet worden toegevoegd gelet op de uitspraak van de Ecologische Autoriteit en het rapport van Living Planet Rapport. HHNK dient te proberen zich hiervoor sterk te maken richting andere overheden
- De heer Rooker (Ongebouwd) verlaat de vergadering om 22:15 uur.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) verwijst naar het stuk: HHNK probeert altijd meekoppelkansen te benutten. HHNK is een waterautoriteit en water is voor het waterschap dan ook een grotere taak. De Partij voor de Dieren vraagt om natuureffecten te meten binnen dit DPRA maar de portefeuillehouder vindt dat dit wel ver gaat in het kader van een uitvoeringsprogramma voor een DPRA voor een programma. Zij kan dan ook geen toezeggingen doen: HHNK zal de effecten op natuur niet gaan meten binnen de DPRA.
Portefeuillehouder Leijen ziet overigens toe op de biodiversiteit en het spreekt vanzelf dat HHNK geen verslechtering van de biodiversiteit wenst.
De kwalificatie van de heer Cramer over de gemeenten vindt de portefeuillehouder echt te hard: de 26 gemeenten zetten zich namelijk enorm in voor de ruimtelijke adaptie.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

Het staat de VVD vrij om het geld niet te willen besteden aan deze subsidie, maar de portefeuillehouder adviseert de fractie de besteding wel door te laten gaan. Het is niet zozeer smeergeld maar wel een stimulans. De vorige KAN-subsidie heeft deuren geopend. Ook gemaal Kwelvaart is mede betaald met subsidie. Het is niet zo dat HHNK taken overneemt waar gemeenten 'te beroerd voor zijn om ze zelf op te pakken'. Gemeenten komen soms een stukje tekort en HHNK willen soms net iets meer. En in die omstandigheden is het plezierig als er subsidie beschikbaar is om er gezamenlijk naar te kijken.

De voorzitter constateert dat het Programmaplan Ruimtelijke Adaptatie als bespreekstuk dient te worden doorgeleid naar het CHI.

Controlerende rol

8. Eerste concernrapportage 2026 (26.0379605)

De voorzitter geeft aan dat deze rapportage ter kennisname, informatie en advisering is geagendeerd. Er vindt geen besluitvorming plaats en de beantwoording van technische vragen staat in iBabs.

- De heer Van Schoorl (Boeren Burgers Waterbelang) mist de stand van zaken met betrekking tot de Haukeschutsluis. Tot zijn genoegen is de aankoop van een grondperceel voor de inrichting van een baggerdepot in Zaanstad afgerond. Is er door die gemeente ook een vergunning afgegeven?
- De heer Lap (Fractie Arie Lap) nam aan dat de zonnepanelen die worden geplaatst aan de Oostoever voor de rioolzuivering waren en dat het surplus aan stroom zou worden geleverd aan het net. Of wordt alle stroom geleverd aan het stroomnet?
- Mevrouw De Boer (BBB) heeft een vraag over het Europees aanbestede maaibestek. De fractie verneemt dat deze aanbesteding ertoe leidt dat grote bedrijven die voldoen aan alle eisen ten aanzien van bedrijfsomzet en certificering en op grotere afstand zijn gevestigd, het werk aannemen. Maar dat zij zich in de praktijk vervolgens stuklopen op de wirwar van onbekende dammetjes, hekwerken, achterommetjes (die niet conform op de kaart zijn ingetekend) waarna er alsnog een lokaal bedrijf wordt ingehuurd dat niet per se aan dezelfde eisen voldoet. Op het platteland kan veel, aldus BBB, maar een paar mensen met een rugmaaier in een fluorescerend hesje de weg opsturen kan niet worden vergeleken met verkeersregelaars, bijvoorbeeld. De fractie zou graag zien dat er beter naar wordt gekeken. Immers: op papier lijkt alles superveilig en conform de certificering te worden uitgevoerd terwijl het er in de praktijk anders aan toe gaat.
Volledigheidshalve: geen kwaad woord over de loonwerkers die tussen alle overige drukke werkzaamheden door ook nog eens de berm en sloten beheren. Het is begrijpelijk dat men de dure pijlwagens achterwege laat.
Participatiebanen: HHNK zegt niet te voldoen aan de norm voor het aantal omdat de mensen via een ander bedrijf worden ingehuurd. Neemt HHNK daarmee genoeg of moet HHNK de norm echt halen? Waarvan de BBB op basis van de beantwoording uitgaat.
Mevrouw De Boer signaleerde tijdens haar werk diverse reclameborden van HHNK met wervende teksten. Hoewel foto's niet altijd een volledig beeld schetsen, lijkt het er niet op dat de afgebeelde personen onder de doelgroep 'afstand tot de arbeidsmarkt' vallen. Rolstoelers ontbreken bijvoorbeeld. De inspanningen ten behoeve van het behalen van de norm voor participatiebanen dient wat de BBB dus ook moeten worden teruggezien in de wervingscampagne.

Datum/vergadering

10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- Mevrouw Brouwer (Gezond Boeren Verstand) begrijpt dat het HWBP-traject (dijkverzwaring) tussen Monnickendam en Uitdam is geschrapt op basis van de nieuwe normering. En dat die weer is gebaseerd op nieuwe kennis over dijken met een dijklichaam op veen en de sterkte van veendijken wezenlijk anders is dan waarmee aanvankelijk in de berekeningen was gerekend. Nu deze verzwaring dus niet meer nodig is de vraag: hoe zit dat bij de dijk bij Durgerdam en Schellingwoude waar niet kan worden verzaaid in afwachting van het verstevigen van de fundering door bewoners. Wat als na deze versteviging blijkt dat de dijk toch niet hoeft te worden aangepast?
- Mevrouw Glashouwer (CDA) dankt voor het werkbezoek aan de Markermeerdijken. Er werd toen met veel waardering gesproken over het incasseringsvermogen van de inwoners van Volendam bij het plaatsen van damwanden. Het CDA vindt dat niet alleen hen een compliment toekomt maar bovenal de projectmedewerkers die prima invulling hebben gegeven aan samenspraak.
Dashboard: sommige investeringen tonen een overschot. Er wordt ook geschoven met werk naar 2027 vanwege diverse factoren. In hoeverre is dat verontrustend? Kan dit leiden tot consequenties op de langere duur die niet goed kunnen worden overzien?
- Mevrouw Giardina-van Kampen (Water & Natuur) uit de rapportages blijkt samenhang tussen opgaven: waterveiligheidsprojecten en kansen voor natuur, biodiversiteit. Op basis van deze rapportages bepleit de fractie deze integrale aanpak ook in de toekomst toe te blijven passen. De fractie zou -indachtig het WK voetbal- graag ook WK Baggeren zien: waterkwaliteits-baggeren ten behoeve van de waterkwaliteit.
- Mevrouw Schreuder (PRO) wordt blij met de veelheid groene smileys. De enige rode heeft betrekking op de participatiebanen, waar BBB ook al aandacht voor vroeg. Er wordt gesteld dat er geen geschikte kandidaten zouden zijn, maar kenmerkend is nu juist, dat potentiële kandidaten niet zomaar geschikt zijn. Vraag: wat is een geschikte kandidaat en kijkt HHNK eigenlijk wel verder dan alleen dan functie in de kantine en schoonmaak? HHNK moet dus breder kijken.
Lagere kosten licenties, hard- en software: als vernieuwing achterblijft is de vraag hoe het gesteld is met de cyberveiligheid. Waarom staat er in plaats van een groene geen oranje of rode smiley?
- De heer Dickhoff (Waterplatform Groen, Water & Land) vindt het een goed inhoudelijk stuk. Dank voor de doorgevoerde wijzigingen (onder andere in de investeringen). Het lijstje is mooi. Er wordt een bedrag begroot in het jaar, dan verwachte uitgaven en dan het verschil begroting en dan verwachte uitgaven. Nu is alleen het verschil ten opzichte van de begroting zichtbaar. Om het resultaat te zien, moet men dus de begroting raadplegen alsmede de uitgaven. De fractie verzoekt in het vervolg een dergelijk lijstje meteen op te nemen.
Het langdurig ziekteverzuim is de laatste jaren toegenomen: inmiddels 12-13 fte langer dan een jaar. Of en in hoeverre er sprake is van herintreding ontbreekt.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) zegt dat er met de provincie en de gemeente Hollands Kroon overeenstemming is bereikt over het opknappen van de Haukeschutsluis. HHNK beperkt zich tot het betalen van de vermeden kosten, de provincie overlegt met de gemeente over de verdeling. Binnen afzienbare tijd wordt een voorstel aan het CHI voorgelegd.
Zeedijk Monnickendam: het HWBP heeft de normering bijgesteld en is besloten dat er geen opgave ligt. Er is geen sprake van afstel maar uitstel omdat HHNK een iets andere visie heeft en nagaat wat te doen in de toekomst. De normering wordt daartoe als eerste bestudeerd. Durgerdam: in 2033 komt dit weer aan de orde. De dijk was echt

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

afgekeurd en de portefeuillehouder verwacht dat die afkeuring standhoudt en HHNK toch een opgave krijgt. Hopelijk zijn de funderingen dan aangepast. De portefeuillehouder hoopt binnenkort in gesprek te gaan met Amsterdam over de funderingsopgave.

- Mevrouw Brouwer (Gezond Boeren Verstand) begreep uit de media dat het kantoor van De Alliantie wordt opgeheven.
- Portefeuillehouder Langeveld (VVD) bevestigt dat deze HWBP-opgaven in 2027 worden afgesloten. In 2033 zal opnieuw worden opgestart, is de verwachting.
- Portefeuillehouder Leijen (PRO) zegt in reactie op de Fractie Arie Lap dat HHNK in Den Helder zonopwek heeft op de rwzi en twee windmolens. Als de vergunning afkomt wordt er ook langs het Balgzandkanaal zonne-energie opgewekt. In dat gebied zitten ook grote energieverbruikers: De Helsdeur, de rwzi en te zijner tijd gemaal Oostoever. HHNK gaat zoveel als mogelijk alles 'achter de meter zetten' en de opwek op de drie assets gebruiken. Wat niet wordt gebruikt, vloeit af naar het net.
- Portefeuillehouder Hartog (Waterplatform Groen, Water & Land) zegt dat zij zich alleen in het geval van problemen bezighoudt met baggervergunningen. Het lijkt haar overigens ook niet zinvol om het algemeen bestuur over elke vergunning te informeren. WK Baggeren vindt de portefeuillehouder een leuke suggestie, maar HHNK kan niet overal kwaliteits-baggeren uitvoeren omdat dit niet overal werkt.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) antwoordt richting CDA (met betrekking tot doorschuiven) dat de problematiek nog niet volledig is opgelost ondanks alle inzet. Hij noemt het beeld niet verontrustend.
Software: er wordt bekeken waarin moet worden geïnvesteerd. HHNK loopt hierdoor geen extra risico's.
Participatiebanen: het is positief dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt niet opvallen en dus prima kunnen participeren. Maar aanpassingen zijn wel noodzakelijk. HHNK dient zich aan de landelijke richtlijnen te houden. Uitbestede kantinewerk kan niet worden meegerekend. Maar HHNK kan banen wel aanpassen ('Jobcrafting') en daar is HHNK volop mee bezig hetgeen veel tijd vraagt. De krappe arbeidsbezetting, de grote doorstroming, de benodigde begeleiding zijn niet helpend. Maar er zijn wel degelijk ook geslaagde plaatsingen.
Ziekteverzuim: 13-14 fte op 1.000 is niet heel veel maar toch zorgelijk. Er wordt volop ingezet op herintreden. De laatste jaren is langdurig ziekteverzuim toegenomen en herintreden dient zorgvuldig plaats te vinden.
Er is een vertrouwelijk overzicht van het verloop van de beschikbare kredieten. Men kan het inzien bij de afdeling. Als men een businesscasemodel wenst, dient men hierover een vraag in te dienen. De portefeuillehouder zegt toe zich te buigen over de vraag van Waterplatform Groen, Water & Land over de aangepaste opstelling ter betere vergelijking.
Aanbestede maaibeleid: HHNK is gebonden aan aanbestedingsregels en ook de Gedragscode en diverse ecologische protocollen spelen mee. Waardoor kleinere lokale aannemers -helaas- buiten de boot vallen. Maar onderaannemers dienen wel te beschikken over de juiste papieren omdat -mocht dat niet het geval zijn- de aanbestede hoofdaannemer in overtreding is. De portefeuillehouder zal het laten uitzoeken.

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW

- Mevrouw De Boer (BBB) stelt niet dat de onderaannemers/loonwerkers die het werk uiteindelijk uitvoeren niet zouden beschikken over de juiste papieren. Mogelijk wil men niet voldoen aan alle eisen (de lat ligt best hoog). Maar haar punt is: het ziet er op papier veilig uit maar door de constructie wordt het werk in de praktijk minder veilig uitgevoerd. Het is dus denkbaar dat betrokkenen na een incident wel in aanmerking kunnen komen voor een participatiebaan.
- Portefeuillehouder Ruiter (Ongebouwd) zegt in reactie op deze laatste kanttekening - waarin hij zich niet kan vinden- ¹dat HHNK er alles aan doet om de participatiebanen te vullen. Op betrokkenen moet geen stempel worden geplakt en HHNK doet alles om de banen passend te maken en deze banen worden ook als een verrijking voor de organisatie gezien.

De voorzitter verifieert of de commissies de aparte programma's ook nog willen behandelen, maar dat is niet het geval.

Procedure zaken

9. Vastellen verslag Gezamenlijke Commissie BMW en W&I d.d. 13 mei 2026 (26.0554968)

De voorzitter constateert dat dit ongewijzigd kan worden vastgesteld.

10. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inzet en sluit daarop de vergadering om 22:45 uur.

Nr.	Pag.	Onderwerp	Wie	Klaar
1	4	Mail dhr Bakker nalezen en ondersteuningsmogelijkheden nagaan	Hartog	
2	11	Afwegingskade schriftelijk toelichten	Leijen	
3	12	Vraag W&N (inzet nieuwe techniek) schriftelijk beantwoorden	Leijen	
4	18	Vraag W&N (worden toekomstige nieuwe technologieën uitgesloten) schriftelijk beantwoorden	Leijen	
5	19	Vraag GW&L over prijsopdrijving/inzet andere technologieën schriftelijk beantwoorden.	Leijen	
6	20	Zodra gereed uitgewerkte statuten/toezichtarrangement Verdygo agenderen voor CHI	Leijen	
7	25	Tabel voorzien van uitleg (vraag PRO) en vraag PRO over andere systematiek beantwoorden	Ruiter	
8	29	Aandachtspunt (korte termijn) meenemen	Ruiter	
9	32	Voor- en nadelen en mogelijkheden leaseconstructies uitzoeken	Ruiter	
10	33	'De Grote Verbouwing': fte slibvergister nader uitzoeken	Leijen	
11	41	Voorstel Haukesschuitsluis agenderen voor CHI	Langeveld	
12	42	Vragen BBB over aanbesteding maaibeleid schriftelijk beantwoorden	Ruiter	

¹ Graag nagaan of ik dit goed heb begrepen.

Registratienummer
26.0994148

Pagina
43 van 43

Datum/vergadering
10 juni 2026 Gezamenlijke commissie W&I en BMW